

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความรู้ และความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิการรับรู้ข้อมูลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของนักข่าวหนังสือพิมพ์” ใช้การวิจัยเชิงสำรวจและการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 6 ส่วน คือ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความคิดเห็น การใช้ประโยชน์และระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ ประเภทหนังสือพิมพ์ ความรู้ด้านวารสารศาสตร์ สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร ฯ และ ตำแหน่งงานกับ ความรู้ ความคิดเห็น การใช้ประโยชน์และระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณค่าข่าว บทบาทหนังสือพิมพ์ นโยบายองค์กร อิทธิพลธุรกิจโฆษณา ทักษะคติของกองบรรณาธิการและเพื่อนร่วมงาน กระบวนการบังคับใช้กฎหมาย และลักษณะวัฒนธรรมไทย ที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
5. ปัจจัยที่ทำให้นักข่าวใช้และไม่ใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
6. สรุปประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์

โดยผลการวิจัยมีดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ลักษณะทางประชากร

ข้อมูลที่ได้พบว่าลักษณะของกลุ่มตัวอย่างคือนักข่าว หนังสือพิมพ์ มีลักษณะทางประชากรทางด้านเพศ สถานภาพสมรส อายุ รายได้ สถานภาพการศึกษา และระดับการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1.1 เพศ

ตาราง 1 เพศของนักข่าวหนังสือพิมพ์

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	75	49.02
หญิง	78	50.98
รวม	153	100

นักข่าวหนังสือพิมพ์จำนวน 153 คน เป็นชาย 75 คน (49.02%) เป็นหญิง 78 คน (50.98 %)

1.1.2 สถานภาพสมรส

ตาราง 2 สถานภาพสมรสของนักข่าวหนังสือพิมพ์

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	113	73.86
สมรส	38	24.84
หย่า หม้าย แยกกัน	2	1.31
รวม	153	100

ในด้านสถานภาพสมรส นักข่าวหนังสือพิมพ์จำนวน 113 คน (73.86%) มีสถานภาพโสดสมรส 38 คน (24.84%) และหย่า หม้าย แยกกัน 2 คน (1.31%)

1.1.3 ช่วงอายุของนักข่าวหนังสือพิมพ์

ตาราง 3 ช่วงอายุของนักข่าวหนังสือพิมพ์

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
21-30	67	43.79
31-40	71	46.41
41 ปีขึ้นไป	15	9.80
รวม	153	100

ด้านอายุของนักข่าวหนังสือพิมพ์พบว่านักข่าวหนังสือพิมพ์ที่มีช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 71 คน (46.41%) รองลงมาคือ ช่วงอายุ 21-30 ปี จำนวน 67 คน (43.79%) และช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 14 คน (9.15%) ช่วงอายุ 51-60 ปี จำนวน 1 คน (0.65%) ตามลำดับ

1.1.4 รายได้

ตาราง 4 รายได้ของนักข่าวหนังสือพิมพ์

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า15,000	33	41.83
15,001-30,000	79	51.63
30,001บาทขึ้นไป	10	6.53
รวม	153	100

ด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า นักข่าวหนังสือพิมพ์จำนวน 79 คน (51.63%) มีรายได้ อยู่ระหว่าง 15,001-30,000 บาท รองลงมาคือ จำนวน 33 คน (41.83%) มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท และจำนวน 10 คน (6.53%) มีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป ตามลำดับ

1.1.5 สถานภาพการศึกษา

ตาราง 5 สถานภาพการศึกษาของนักข่าวหนังสือพิมพ์

สถานภาพการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
กำลังศึกษาอยู่	7	4.58
ไม่ได้กำลังศึกษา	146	95.42
รวม	153	100

ตาราง 5 พบนักข่าวหนังสือพิมพ์ที่กำลังศึกษาอยู่จำนวน 7 คน (4.58%) และมีผู้ที่ไม่ได้กำลังศึกษาอยู่จำนวน 146 คน (95.42%)

1.1.6 ระดับการศึกษา

ตาราง 6 ระดับการศึกษาของนักข่าวหนังสือพิมพ์

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ม.6/ปวช.	4	2.61
ปวส./อนุปริญญา	2	1.31
ปริญญาตรี	128	83.66
ปริญญาโท	19	12.42
รวม	153	100

ตาราง 6 พบว่า นักข่าวหนังสือพิมพ์จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจำนวน 128 คน (83.66%) รองลงมา จบการศึกษาในระดับปริญญาโทจำนวน 19 คน (12.42%) จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ ปวช. จำนวน 4 คน (2.61%) และจบการศึกษาในระดับ ปวส.หรืออนุปริญญาจำนวน 2 คน (1.31%) ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 ประเภทของหนังสือพิมพ์

ตาราง 7 ประเภทของหนังสือพิมพ์

ประเภทหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ	83	54.25
หนังสือพิมพ์เชิงกึ่งปริมาณถึงคุณภาพ	42	27.45
หนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ	28	18.30
รวม	153	100

ตาราง 7 พบว่า มีนักข่าวหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ จำนวน 83 คน (54.25%) รองลงมาคือนักข่าวหนังสือพิมพ์เชิงกึ่งปริมาณถึงคุณภาพจำนวน 42 คน (27.45 %) และนักข่าวหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ จำนวน 28 คน (18.30%)

1.3 ความรู้ด้านวารสารศาสตร์ของนักข่าวหนังสือพิมพ์

ตาราง 8 การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์/วารสารศาสตร์ของนักข่าวหนังสือพิมพ์

การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์/วารสารศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
จบการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์/วารสารศาสตร์	81	52.95
ไม่ได้จบการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์/วารสารศาสตร์	72	47.05
รวม	153	100

จากตาราง 8 พบว่ามีนักข่าวหนังสือพิมพ์ที่จบการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์/วารสารศาสตร์จำนวน 81 คน (52.94%) ส่วนผู้ที่ไม่ได้จบการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์/วารสารศาสตร์มีจำนวน 72 คน(47.05%)

1.4 สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 9 สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	จำนวน	ร้อยละ
สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ สูง	99	64.71
สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ปานกลาง	42	27.45
สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ต่ำ	12	7.84
รวม	153	100

ตาราง 9 พบว่ามีนักข่าวที่อยู่ในสายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ สูง จำนวน 99 คน (64.71 %) นักข่าวหนังสือพิมพ์ในสายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ปานกลาง จำนวน 42 คน (27.45%) นักข่าวหนังสือพิมพ์ในสายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ต่ำ จำนวน 12 คน (7.84 %)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.5 ตำแหน่งงานในกองบรรณาธิการของนักข่าวหนังสือพิมพ์

ตาราง 10 ตำแหน่งงานในกองบรรณาธิการของนักข่าวหนังสือพิมพ์

ตำแหน่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
นักข่าว	118	77.12
ผู้ช่วยหัวหน้าข่าว	7	4.58
หัวหน้าข่าว	18	11.76
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	5	3.27
บรรณาธิการ	5	3.27
รวม	153	100

ตาราง 10 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างนักข่าวหนังสือพิมพ์มีตำแหน่งในกองบรรณาธิการเป็นนักข่าวจำนวน 118 คน (41.11%) รองลงมาคือ หัวหน้าข่าวจำนวน 18 คน (6.27%) ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวจำนวน 7 คน (2.44%) ผู้ช่วยบรรณาธิการและบรรณาธิการตำแหน่งละ 5 คน (1.74%) ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความคิดเห็น การใช้ประโยชน์และระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

2.1 ความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540ของนักข่าวหนังสือพิมพ์

ตาราง 11 ความรู้ของนักข่าวหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	ความรู้สูงมาก	ความรู้สูง	ความรู้ปานกลาง	ความรู้ต่ำ	ความรู้ต่ำมาก	\bar{X}	S.D.	ระดับความรู้
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
ความรู้เกี่ยวกับประเภทของข้อมูลข่าวสารของราชการที่นักข่าวสามารถใช้สิทธิขอดูได้	3 (1.96)	27 (17.65)	71 (46.41)	41 (26.80)	11 (7.19)	2.80	0.90	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่ได้รับสิทธิคุ้มครองตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ที่มีให้รัฐทำการเปิดเผย	12 (7.84)	42 (27.45)	56 (36.60)	28 (18.30)	15 (9.80)	3.01	1.17	สูง
ความรู้เกี่ยวกับประเภทของข้อมูลที่รัฐต้องทำการเปิดเผยโดยที่นักข่าวไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องขอข้อมูล	24 (15.69)	68 (44.44)	54 (35.29)	6 (3.29)	1 (0.65)	3.71	0.80	สูง
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการในกรณีที่พบว่าหน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ เช่นไม่ให้ข้อมูลเมื่อยื่นคำร้องขอข้อมูล	1 (0.65)	21 (13.73)	74 (48.37)	35 (22.88)	22(14.38)	2.63	0.93	ปานกลาง

ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการร้องเรียนหน่วยงานรัฐตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	2 (1.31)	20 (13.07)	39 (25.49)	56 (36.60)	36(23.53)	2.30	1.05	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับหลักการของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	15 (9.80)	60 (39.22)	36 (23.53)	32 (20.92)	10 (6.53)	3.22	1.16	สูง
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่นักข่าวต้องระบุลงในหนังสือร้องเรียน	15 (9.80)	33 (21.57)	77 (50.33)	25 (16.34)	3 (1.96)	3.21	0.90	สูง
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	1 (0.65)	31 (20.26)	42 (27.45)	70 (45.75)	9 (5.88)	2.64	0.89	ปานกลาง

ตาราง 11 ด้านระดับความรู้รายข้อ พบว่า นักข่าวหนังสือพิมพ์มีความรู้เกี่ยวกับประเภทของข้อมูลที่รัฐต้องทำการเปิดเผยโดยที่นักข่าวไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องขอข้อมูลในระดับสูงเฉลี่ย 3.71 รองลงมา คือ ความรู้เกี่ยวกับสิทธิตามหลักการของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯในระดับสูงเฉลี่ย 3.22 ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่นักข่าวต้องระบุลงในหนังสือร้องเรียนอยู่ในระดับสูงเฉลี่ย 3.21 และความรู้เกี่ยวกับประเภทของข้อมูลข่าวสารของราชการที่ได้รับสิทธิคุ้มครองตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯในระดับสูงเฉลี่ย 3.01 ตามลำดับ

ส่วนความรู้เกี่ยวกับประเภทของข้อมูลข่าวสารของราชการที่นักข่าวสามารถร้องขอได้มีค่าเฉลี่ยของระดับความรู้อยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 2.80 รองลงมา คือ ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพบว่านักข่าวมีค่าเฉลี่ยความรู้อยู่ในระดับปานกลาง คือ 2.64 ความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการเมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ 2.63 และความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการร้องเรียนหน่วยงานรัฐตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ มีค่าเฉลี่ยความรู้อยู่ในระดับปานกลาง คือ 2.30 ตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ความรู้เกี่ยวกับประเภทของข้อมูลทั่วไปที่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ความรู้ตามหลักการของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลที่พึงได้รับความคุ้มครองซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิตามประชาธิปไตยทั่วไป พบว่า นักข่าวมีความรู้อยู่ในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลที่นักข่าวมีความรู้อยู่ในระดับปานกลางจะพบความแตกต่างว่า ความรู้ที่นักข่าวรู้โดยเฉลี่ยในระดับปานกลางมักเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับรายละเอียด

ปลึกย่อยของกฎหมาย เช่น ประเภทของข้อมูลข่าวสารของราชการที่นักข่าวสามารถใช้สิทธิในการร้องขอได้ ขอบเขตอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ความรู้เกี่ยวกับการใช้สิทธิเพื่อเข้าถึงข้อมูลตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการเมื่อเจ้าหน้าที่รัฐปฏิเสธที่จะให้ข้อมูล และความรู้เกี่ยวกับการใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ เพื่อการร้องเรียนหน่วยงานรัฐ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ นักข่าวมีความเข้าใจในหลักการของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการในระดับหนึ่ง แต่ในการนำไปใช้ประโยชน์ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความรู้ในเรื่องที่เป็นรายละเอียดปลีกย่อยของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ แล้วจะพบว่านักข่าวยังคงมีความรู้ไม่มากพอที่จะนำ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ไปใช้อย่างเต็มประสิทธิภาพได้

ตาราง 12 ระดับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ของนักข่าวหนังสือพิมพ์โดยรวม

ระดับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ของนักข่าว	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้ต่ำมาก	0	0
ความรู้ต่ำ	6	3.92
ความรู้ปานกลาง	83	54.25
ความรู้สูง	64	41.83
ความรู้สูงมาก	0	0
รวม	153	100

ตาราง 12 ด้านระดับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ โดยรวมของนักข่าวหนังสือพิมพ์ พบว่า นักข่าวหนังสือพิมพ์จำนวน 83 คน (54.25%) มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ นักข่าวหนังสือพิมพ์จำนวน 64 คน (41.83%) มีความรู้อยู่ในระดับสูง และนักข่าวหนังสือพิมพ์จำนวน 6 คน (3.92%) มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ต่ำ

2.2 ความคิดเห็นของนักข่าวหนังสือพิมพ์

2.2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ของนักข่าวหนังสือพิมพ์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯของนักข่าวหนังสือพิมพ์	เห็นด้วยมากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วยมาก จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วยปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วยน้อย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (รวมร้อยละ)	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ
สร้างหลักเกณฑ์/ระเบียบปฏิบัติในการให้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ชัดเจน	8 (5.23)	69 (45.10)	60 (39.22)	14 (9.15)	2 (1.31)	153 (100)	3.44	0.78	มาก
กฎหมายยังมีจุดอ่อนด้านระยะเวลาในการเปิดเผยข้อมูล	2 (1.31)	6 (3.92)	70 (45.75)	55 (35.95)	20 (13.07)	153 (100)	3.56	0.82	มาก

ตาราง 13 พบว่านักข่าวหนังสือพิมพ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในเรื่องของจุดอ่อนด้านระยะเวลาในการเปิดเผยข้อมูลของกฎหมายในระดับมาก เฉลี่ย 3.56 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร ฯ ว่าช่วยสร้างหลักเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติในการให้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ชัดเจนนักข่าวหนังสือพิมพ์ในระดับมาก เฉลี่ย 3.44

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ของนักข่าวหนังสือพิมพ์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ของนักข่าวหนังสือพิมพ์	เห็นด้วยมากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วยมาก จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วยปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วยน้อย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (รวมร้อยละ)	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ
เปิดโอกาสให้ท่านเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้สะดวก	18 (11.76)	57 (37.25)	63 (41.18)	13 (8.5)	2 (1.31)	153 (100)	3.50	0.86	มาก
ทำให้หน่วยงานราชการมีการจัดระเบียบข้อมูลข่าวสารได้เป็นระเบียบ สมบูรณ์ครบถ้วน	6 (3.92)	49 (32.03)	74 (48.37)	20 (13.07)	4 (2.61)	153 (100)	3.22	0.82	ปานกลาง
หน่วยงานรัฐจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลอย่างเพียงพอ	5 (3.27)	32 (20.92)	66 (43.14)	44 (28.76)	6 (3.92)	153 (100)	2.91	0.88	ปานกลาง
มีผลให้เจ้าหน้าที่รัฐยินดีให้ข้อมูลแก่ท่านมากขึ้น	12 (7.84)	35 (22.88)	57 (37.25)	42 (27.45)	7 (4.58)	153 (100)	3.02	1.00	ปานกลาง
สามารถใช้อ้างอิงได้เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการให้ข้อมูล	20 (13.07)	58 (37.91)	54 (35.29)	15 (9.80)	6 (3.92)	153 (100)	3.46	0.97	มาก
อื่นๆ ได้แก่ ข้าราชการยังขาดความเข้าใจในหลักการของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร/ความเต็มใจในการเปิดเผยข้อมูลของเจ้าหน้าที่	2 (1.31)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (1.31)	0.07	0.57	ไม่สำคัญ

จากตาราง 14 ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ นักข่าวหนังสือพิมพ์เห็นว่า เป็นการเปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้สะดวกขึ้นในระดับมาก เฉลี่ย 3.50 รองลงมา คือ นักข่าวหนังสือพิมพ์สามารถนำไปใช้อ้างอิงได้เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลในระดับมาก เฉลี่ย 3.46 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สถานการณ์การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ เนื่องจากนักข่าวยังคงเห็นว่าการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารยังไม่มีความสะดวก และเจ้าหน้าที่ก็ยังคงปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลอยู่เหมือนเดิม ดังนั้นนักข่าวจึงได้เห็นว่า พ.ร.บ.ฉบับนี้มีประโยชน์กับนักข่าวในแง่ของการนำไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อเข้าถึง และใช้อ้างอิงเพื่อให้ได้ข้อมูลได้มากกว่าเดิมมากกว่า

ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ที่มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ได้แก่ ความคิดเห็นว่า พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ทำให้หน่วยงานราชการมีการจัดระเบียบข้อมูลข่าวสารได้เป็นระเบียบ สมบูรณ์ ครบถ้วนในระดับมาก เฉลี่ย 3.22 รองลงมา คือ การมีผลให้เจ้าหน้าที่รัฐยินดีให้ข้อมูลแก่นักข่าวมากขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ 3.02 และเห็นว่าหน่วยงานรัฐได้จัดสถานที่ในการให้บริการข้อมูลอย่างเพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ 2.91 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในมุมมองที่นักข่าวมีต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐพบว่า การมี พ.ร.บ.ฉบับนี้ ยังไม่สามารถทำให้เจ้าหน้าที่รัฐเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานได้อย่างที่เจตนารมณ์ของกฎหมายได้กำหนดไว้ จึงมีความคิดเห็นเห็นว่า พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ไม่ได้ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในระดับปานกลางเท่านั้น

2.3 การใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ของนักข่าวหนังสือพิมพ์

ตาราง 15 การใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

การใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 22540	จำนวน	ร้อยละ
เคย	39	25.49
ไม่เคย	114	74.51
รวม	153	100

ตาราง 15 จะเห็นว่า มีจำนวนนักข่าวหนังสือพิมพ์ที่เคยใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ จำนวน 39 คน (25.49%) และมีนักข่าวหนังสือพิมพ์ที่ไม่เคยใช้ จำนวน 114 คน (74.51%)

เหตุผลในการใช้/ไม่ใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ด้านการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ สามารถกล่าวโดยสรุปได้จาก การศึกษากลุ่มตัวอย่างนักข่าวหนังสือพิมพ์ร้อยละ 25.49 ที่เคยใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ และร้อยละ 74.51 ไม่เคยใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ทั้งนี้ของประสพการณ์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการใช้และไม่ใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยสรุปดังนี้

กลุ่มเคยใช้ข้อมูลของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ข้อดีที่พบจากการใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

1. ลักษณะข้อมูลที่ได้รับตรงความต้องการ มีน้ำหนักน่าเชื่อถือ และใช้ในการอ้างอิงได้ เช่น ความคิดเห็นที่ว่า “ข้อมูลที่มีรายละเอียดของกฎหมาย พ.ร.บ. ซึ่งกำหนดคร่าวๆ การใช้...จึงจำเป็นต้องขอเอกสารจากทางราชการมาอ้างอิง ทำให้ ประชาชน รับรู้ได้ว่า ข้อมูลมีความหมายอย่างไร เพราะบางครั้งภาษากฎหมายก็ยากที่จะอธิบาย แต่หากมีเอกสารใช้จะทำให้ใช้ภาษากฎหมายได้ถูกต้องขึ้น”
2. หน่วยงานราชการยินดีเปิดเผยข้อมูลและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลดีขึ้น ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นที่ว่า “การทำข่าวเกี่ยวกับการทุจริตโครงการต่างๆ จะต้องขอตรวจสอบหน่วยงานต่างๆ ซึ่งเรื่องหนึ่งอาจมีหลายสิบหน่วยงาน สมัยก่อนเจ้าหน้าที่จะไม่ยอมให้ข้อมูลเลย แต่เมื่อมี พ.ร.บ. ตัวนี้ออกมาทำให้ข้อมูลได้รับการเปิดเผยโดยที่ข้าราชการไม่ต้องเกิดความไม่สบายใจ ตรงนี้จะช่วยสาวไปถึงผู้เกี่ยวข้องได้เร็วขึ้น มีประโยชน์ต่อคนอ้านๆ”

ข้อเสียที่พบของการใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

1. ลักษณะข้อมูลที่ได้รับ
 - ไม่ครบถ้วน เช่น ได้ข้อมูลที่ต้องการแต่ไม่ครบและช้า ต้องเสียเวลาทวงถามบ่อยๆ และ ข้อมูลที่ได้รับอาจไม่สมบูรณ์เพียงพอเท่ากับการหาข้อมูลเองของแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้
 - เป็นข้อมูลทางบวกมากกว่าทางลบ เช่นความเห็นที่ว่า “การ ได้รับข้อมูลที่ขอไปส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่ค่อนข้างผ่านการกลั่นกรองแล้วจึงทำให้ข้อมูลที่ได้รับมักเป็นข้อมูลในด้านบวกมากกว่าในด้านลบเพราะถ้าหากเป็นข้อมูลในด้านลบแล้วเจ้าหน้าที่ก็ยังไม่กล้าและไม่พร้อมที่จะให้ข้อมูลที่ชัดเจน”
 - เป็นข้อมูลที่ไม่กระทบกระเทือนถึงหน่วยงานนั้น ๆ เช่น “ถ้าเป็นข้อมูลง่ายๆไม่กระทบกับใครก็ได้ง่าย แต่ถ้ามีผลกระทบมากก็ได้ยากหรืออาจไม่ได้เลย”
 - เป็นข้อมูลที่ไม่ลึกพอ เช่น ข้อมูลที่ตื้นเขิน หรือเป็นข้อมูลพื้นๆมาก

- ไม่ได้รับตามที่ร้องขอ หรือการไม่ได้รับข้อมูลตามที่ต้องการยกตัวอย่างประสบการณ์การร้องขอของนักข่าวผู้หนึ่งที่เคยร้องขอข้อมูลของกองทัพกรณีการใช้สาร AGENT ORANGE ในการทดสอบของสหรัฐร่วมกับกองทัพไทยที่อำเภอหัวหิน ปรากฏว่า การให้ข้อมูลโดยการยื่นคำร้องผ่านสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ผลบ้าง มีการเปิดเผยข้อมูลบ้าง แต่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน เพราะกองทัพยังอ้างถึงความมั่นคงอยู่

2. การดำเนินงานล่าช้า ขั้นตอนการร้องขอยุ่งยาก โดยเฉพาะกรณีที่ต้องไปยื่นขอ สขร. ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นว่า “สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้เวลานานในการติดตามการอุทธรณ์หรือการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยซึ่งกว่าจะได้ข้อสรุปและได้รับการเปิดเผยข้อมูลหรือไม่ ใช้เวลานานกว่าปี”
3. เจ้าหน้าที่ไม่ให้ความร่วมมือ หรือหน่วยงานที่จะถูกขอให้เปิดเผยข้อมูลพยายามถ่วงเวลาและหาข้ออ้างที่กฎหมายเปิดช่องเอาไว้เพื่อปฏิเสธการขอข้อมูล ดังจะเห็นได้ของ “การที่เจ้าหน้าที่และข้าราชการยังยึดกรอบทำงานแบบเดิมทำให้การขอข้อมูลข่าวสารยังไม่สะดวกมากนัก และ ผู้ที่เคยขอข้อมูล แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะข้าราชการกลัวนักการเมืองเลขเบี่ยงเบนประเด็นและมีข้ออ้างต่างๆ”

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มไม่เคยใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

เหตุผลของการไม่ใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

1. ข้อจำกัดของเวลา เจ้าหน้าที่ทำงานล่าช้าข้อมูลที่ได้จะไม่ทันต่อเหตุการณ์ ระยะเวลาในการได้ข้อมูลมายาวนานจนทำให้ เกินจังหวะของข่าวที่จะใช้

2. การได้มาซึ่งข้อมูล ส่วนใหญ่อาศัยความสนิทสนมส่วนตัวมากกว่าเนื้อของเป็นช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ง่ายกว่าวิธีการตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ เนื่องจากหากขอข้อมูลตามกระบวนการของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ จะต้องใช้เวลา และอาจเกิดปัญหา กับแหล่งข่าวได้ ซึ่งหากใช้ความใกล้ชิดสนิทสนมกับแหล่งข่าวการขอข้อมูลก็จะง่ายกว่า

3. ข้อมูลที่ได้รับของแหล่งข่าวอื่นๆ เช่นการสัมภาษณ์ ข่าวแจก ข้อมูลของฐานข้อมูลของหน่วยงานรัฐเพียงพออยู่แล้ว เช่น ผู้ที่ทำข่าวประจำอยู่ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นว่า “ข้อมูลที่นี้ส่วนใหญ่มีในเว็บไซต์ครบถ้วนและมากเพียงพอแล้ว ที่ขาดก็เป็นแค่ความคิดเห็นของผู้บริการเท่านั้น”

4. การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติฯและประสิทธิภาพในการขอข้อมูลข่าวสารของราชการมาก่อน ทำให้ไม่รู้ว่าขั้นตอนกรอบของกฎหมายให้สิทธิครอบคลุมถึงไหน พอไม่ทราบสิทธิก็ไม่รู้ว่าจะใช้อย่างไร และนักข่าวที่มีประสิทธิภาพน้อยก็ยังไม่เคยขอใช้เพราะยังไม่รู้ช่องทางในการหาข้อมูลที่มากพอ

5. สายงาน ตำแหน่งงานและลักษณะงานไม่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการเช่นการเป็นนักข่าวที่ต้องรายงานข่าวประจำวัน ไม่ใช่ข่าวเจาะก็จะได้รับมอบหมายให้ทำเพียงข่าวแถลงซึ่งเป็นข้อมูลที่รัฐต้องการเปิดเผยแล้ว จึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4 ระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ตาราง 16 ระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ของนักข่าวหนังสือพิมพ์

ระดับการใช้ประโยชน์ ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร ของราชการ ฯ	มากที่สุด จำนวน	มาก จำนวน	ปานกลาง จำนวน	น้อย จำนวน	ไม่สำคัญ จำนวน	รวม จำนวน (รวมร้อยละ)	\bar{X}	S.D.	ระดับระดับ การใช้ประโยชน์ ของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร ของราชการ ฯ
เพื่อการข่าวประจำวัน	17 (11.11)	41 (26.80)	61 (39.87)	28 (18.30)	6 (3.92)	153 (100)	3.23	1.00	ปานกลาง
เพื่อการทำข่าวเจาะ/ราย งานข่าวพิเศษ	42 (27.45)	60 (39.22)	33 (21.57)	12 (7.84)	6 (3.92)	153 (100)	3.78	1.06	มาก
เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ ประชาชนในการเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารของรัฐ	24 (15.69)	70 (45.75)	40 (26.14)	14 (9.15)	5 (3.27)	153 (100)	3.61	0.97	มาก
เพื่อใช้เป็นเครื่องมือตรวจ สอบข้าราชการ/หน่วย งานรัฐตามวิถี ประชาธิปไตย	30 (19.61)	64 (41.83)	42 (27.45)	13 (8.50)	4 (2.61)	153 (100)	3.67	0.97	มาก

ตาราง 16 พบว่าในแง่ระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ นักข่าวหนังสือพิมพ์เห็นว่า พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ มีประโยชน์ในการทำข่าวเจาะและรายงานพิเศษในระดับมากจำนวนเฉลี่ย 3.78 รองลงมาเห็นว่ามีความประโยชน์ในแง่ของการใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบข้าราชการ และหน่วยงานของรัฐตามวิถีทางของประชาธิปไตยในระดับมากเฉลี่ย 3.67 เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐในระดับมากเฉลี่ย 3.61 และเห็นว่ามีความประโยชน์ต่อการทำข่าวประจำวันในระดับปานกลางเฉลี่ย 3.23

3. การทดสอบสมมติฐาน

3.1 สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากร ประเภทหนังสือพิมพ์ การศึกษาด้านวารสารศาสตร์ สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับต่างๆและตำแหน่งงานของนักข่าวหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

3.1.1 ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส อายุ รายได้ สถานภาพการศึกษา และระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

เพศ

ตาราง 17 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านเพศกับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่นักข่าวสามารถใช้สิทธิขอลูกได้	2.64	0.86	2.95	0.91	2.15	0.610
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับสิทธิคุ้มครองตามพ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯที่มีให้รัฐทำการเปิดเผย	2.97	1.29	3.05	1.04	0.40	0.098
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลประเภทที่รัฐต้องเปิดเผยโดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องขอข้อมูล	3.69	0.80	3.72	0.80	0.18	0.518
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในกรณีที่พบว่าหน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติตามพ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ เช่นไม่ให้ข้อมูลเมื่อยื่นคำร้องขอ	2.64	0.90	2.62	0.97	-0.16	0.697
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการร้องเรียนหน่วยงานของรัฐตามพ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	2.24	1.00	2.36	1.10	0.7	0.276
ความรู้เกี่ยวกับหลักการของพ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	3.13	1.20	3.31	1.12	0.92	0.942
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องระบุลงในหนังสือร้องเรียน	3.24	0.94	3.18	0.86	-0.41	0.467
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	2.69	0.87	2.59	0.92	-0.71	0.724

ตาราง 17 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สถานภาพสมรส

ตาราง 18 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพสมรสกับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	สถานภาพสมรส						F	Sig
	โสด		สมรส		หย่า			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่นักข่าวสามารถใช้สิทธิขอได้	2.82	0.93	2.74	0.83	2.50	0.71	0.24	0.787
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับสิทธิคุ้มครองตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯที่มีให้รัฐทำการเปิดเผย	3.00	1.19	3.13	1.09	1.50	0.71	1.9	0.154
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลประเภทที่รัฐต้องเปิดเผยโดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องขอข้อมูล	3.73	0.79	3.68	0.81	3.00	1.41	0.82	0.442
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในกรณีที่พบว่าหน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ เช่นไม่ให้ข้อมูลเมื่อยื่นคำร้องขอ	2.61	0.98	2.71	0.80	2.00	0	0.62	0.539
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการร้องเรียนหน่วยงานของรัฐตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	2.22	1.07	2.53	1.01	2.50	0.71	1.24	0.293
ความรู้เกี่ยวกับหลักการของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	3.25	1.23	3.18	0.95	2.50	0.71	0.43	0.65
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องระบุลงในหนังสือร้องเรียน	3.17	0.82	3.26	1.08	4.50	0.71	2.28	1.06
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ	2.60	0.87	2.76	1.97	2.50	0.71	0.49	0.616

ตาราง 18 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

-อายุ

ตาราง 19 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านอายุกับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	อายุ						F	sig
	21-30		31-40		40 ขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่นักข่าวสามารถใช้สิทธิขอลงได้	2.88	0.93	2.76	0.89	2.64	0.84	0.71	0.495
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับสิทธิคุ้มครองตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯที่มีให้รัฐทำการเปิดเผย	3.03	1.14	3.00	1.18	3.00	1.36	0.01	0.988
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลประเภทที่รัฐต้องเปิดเผยโดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องขอข้อมูล	3.67	0.77	3.70	0.83	3.86	0.86	0.36	0.699
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในกรณีที่พบว่าหน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ เช่น ไม่ให้ข้อมูลเมื่อยื่นคำร้องขอ	2.60	1.07	2.68	0.82	2.50	0.76	0.21	0.813
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการร้องเรียนหน่วยงานของรัฐตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	2.37	1.06	2.25	1.08	2.21	0.97	0.30	0.744
ความรู้เกี่ยวกับหลักการของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	3.42	1.24	3.06	1.09	3.14	1.03	1.74	0.179
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องระบุลงในหนังสือร้องเรียน	3.19	0.84	3.18	0.88	3.57	1.09	0.37	0.689
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	2.66	0.90	2.62	0.90	2.71	0.91	0.04	0.964

ตาราง 19 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

- รายได้

ตาราง 20 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านรายได้กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	รายได้						F	Sig
	ต่ำกว่า 15,000		15,000-30,000		30,000 ขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่ นักข่าวสามารถใช้สิทธิขอได้	2.70	1.00	2.82	0.83	3.20	0.63	1.39	0.251
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับสิทธิคุ้มครอง ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ที่มี ให้รัฐทำการเปิดเผย	3.05	1.05	2.96	1.20	3.20	1.69	0.23	0.797
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลประเภทที่รัฐต้องเปิด เผยโดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องขอข้อมูล	3.67	0.89	3.68	0.73	4.10	0.74	1.30	0.275
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในกรณีที่พบว่าหน่วย งานรัฐไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร ของราชการฯ เช่น ไม่ให้ข้อมูลเมื่อยื่นคำร้อง ขอ	2.75	0.99	2.54	0.90	2.50	0.71	0.96	0.384
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการร้องเรียนหน่วย งานของรัฐตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของ ราชการ ฯ	2.22	1.17	2.39	0.95	2.10	0.99	0.67	0.511
ความรู้เกี่ยวกับหลักการของ พ.ร.บ. ข้อมูล ข่าวสารของราชการฯ	3.03	1.28	3.38	1.05	3.20	1.03	1.61	0.203
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องระบุลงใน หนังสือร้องเรียน	3.11	0.88	3.25	0.90	3.50	1.08	1.01	0.367
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของสำนัก งานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราช การ	2.59	0.90	2.63	0.88	3.00	0.94	0.90	0.409

ตาราง 20 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

- สถานภาพการศึกษา

ตาราง 21 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพการศึกษากับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑

ความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	สถานภาพการศึกษา				t	sig
	กำลังศึกษาอยู่		สำเร็จการศึกษาแล้ว			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่นักข่าวสามารถใช้สิทธิขอได้	2.14	0.90	2.83	0.89	-1.97	0.092
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับสิทธิคุ้มครองตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ที่มีให้รัฐทำการเปิดเผย	3.29	1.11	3.00	1.17	0.66	0.53
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลประเภทที่รัฐต้องเปิดเผยโดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องขอข้อมูล	3.86	0.90	3.70	0.80	0.46	0.662
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในกรณีที่พบว่าหน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ เช่น ไม่ให้ข้อมูลเมื่อยื่นคำร้องขอ	2.57	0.98	2.63	0.93	-1.60	0.881
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการร้องเรียนหน่วยงานของรัฐตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	2.57	1.13	2.29	1.05	0.64	0.539
ความรู้เกี่ยวกับหลักการของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	2.86	1.07	3.24	1.16	-0.92	0.389
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องระบุลงในหนังสือร้องเรียน	3.57	0.79	3.19	0.90	1.23	0.257
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	2.71	0.95	2.64	0.89	0.21	0.84

ตาราง 21 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านสถานภาพการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

-ระดับการศึกษา

ตาราง 22 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษากับความรู้อันเกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	ระดับการศึกษา								F	Sig
	ม.6,ปวช		ปวส อนุปริญญา		ปริญญาตรี		ปริญญาโท			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่นักข่าวสามารถใช้อธิบายข้อได้	2.50	1.29	3.50	0.71	2.80	0.88	2.84	1.01	0.56	0.641
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับสิทธิคุ้มครองตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯที่มีให้รัฐทำการเปิดเผย	2.25	1.26	3.00	1.41	3.01	1.22	3.21	0.79	0.74	0.530
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลประเภทที่รัฐต้องเปิดเผยโดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องขอข้อมูล	3.75	1.50	3.5	0.71	3.66	0.81	4.00	0.58	1.02	0.384
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในกรณีที่พบว่าหน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ เช่นไม่ให้ข้อมูลเมื่อยื่นคำร้องขอ	2.75	0.50	3.00	0	2.65	0.96	2.42	0.90	0.45	0.718
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการร้องเรียนหน่วยงานของรัฐตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ	1.75	0.50	2.50	2.12	2.35	1.08	2.11	0.88	0.68	0.566
ความรู้เกี่ยวกับหลักการของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	2.00	1.41	3.00	1.41	2.34	1.19	3.42	0.77	1.71	0.167
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องระบุลงในหนังสือร้องเรียน	3.50	1.29	3.50	0.71	3.19	0.88	3.37	0.90	0.42	0.736
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	2.75	0.96	3.00	0	2.61	0.89	2.79	0.98	0.33	0.800

ตาราง 22 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้อันเกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.1.2 ประเภทหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ .ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 23 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทหนังสือพิมพ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	ประเภทหนังสือพิมพ์						F	Sig	คู่ที่ สัมพันธ์ กัน
	เชิงคุณภาพ		เชิงคุณภาพทั้ง ปริมาณ		เชิงปริมาณ				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่นักข่าวสามารถใช้สิทธิขอลูได้	2.95	0.81	2.63	1.00	2.59	0.96	2.86	0.061	
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับสิทธิคุ้มครองตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯที่มีให้รัฐทำการเปิดเผย	3.04	1.26	3.17	0.86	2.79	1.23	0.93	0.396	
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลประเภทที่รัฐต้องเปิดเผยโดย ไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องขอข้อมูล	3.74	0.78	3.60	0.81	3.74	0.86	0.39	0.676	
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในกรณีที่พบว่าหน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ เช่นไม่ให้ข้อมูลเมื่อยื่นคำร้องขอข้อมูล	2.51	0.92	2.97	0.89	2.56	0.93	3.22	0.043	ทั้งปริมาณ ทั้งคุณภาพ > คุณภาพ
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการร้องเรียนหน่วยงานของรัฐตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	2.31	0.99	2.37	1.21	2.21	1.04	0.22	0.804	
ความรู้เกี่ยวกับหลักการของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	3.42	1.19	3.14	1.09	2.82	1.06	3.37	0.037	คุณภาพ > ปริมาณ
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องระบุลงในหนังสือร้องเรียน	3.25	0.89	3.09	0.70	3.24	1.10	0.43	0.654	
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	2.58	0.92	2.66	0.97	2.76	0.74	0.50	0.605	

ตาราง 23 พบว่า ประเภทของหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการที่จะได้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในกรณีที่พบว่าหน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ เช่น ปฏิเสธการให้ข้อมูล โดยพบว่า นักข่าวหนังสือพิมพ์ประเภทกิ่งปริมาณถึงคุณภาพมีความสัมพันธ์กับความรู้มากกว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.043 และพบอีกว่านักข่าวหนังสือพิมพ์คุณภาพมีความรู้ในเรื่องหลักการของ พ.ร.บ. มากกว่านักข่าวหนังสือพิมพ์ปริมาณที่ระดับนัยสำคัญ 0.037

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1.3 ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 24 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	ได้รับการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์				t	sig
	ใช่		ไม่ใช่			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่นักข่าวสามารถใช้สิทธิขอลงได้	2.84	1.02	2.75	0.75	0.63	0.533
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับสิทธิคุ้มครองตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ที่มีให้รัฐทำการเปิดเผย	3.07	1.19	2.94	1.15	0.68	0.495
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลประเภทที่รัฐต้องเปิดเผยโดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องขอข้อมูล	3.72	0.79	3.69	0.82	0.16	0.869
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในกรณีที่พบว่าหน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ เช่นไม่ให้ข้อมูลเมื่อยื่นคำร้องขอข้อมูล	2.73	1.00	2.51	0.84	1.44	0.151
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการร้องเรียนหน่วยงานของรัฐตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	2.25	1.06	2.36	1.05	-0.67	0.504
ความรู้เกี่ยวกับหลักการของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	3.26	1.18	3.18	1.14	0.42	0.676
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องระบุลงในหนังสือร้องเรียน	3.16	0.87	3.26	0.93	-0.7	0.482
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	2.72	0.90	2.56	0.89	1.11	0.268

ตาราง 24 พบว่า ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ของนักข่าวหนังสือพิมพ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.1.4 สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑

ตาราง 25 ความสัมพันธ์ระหว่างสายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑

ความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑						F	sig
	มาก		ปานกลาง		น้อย			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ	2.69	0.92	2.98	0.84	3.09	0.83	2.17	0.118
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับสิทธิคุ้มครองตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ๑ที่มีให้รัฐทำการเปิดเผย	2.94	1.20	3.21	1.14	2.91	1.04	0.86	0.426
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลประเภทที่รัฐต้องเปิดเผยโดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องขอข้อมูล	3.69	0.76	3.69	0.90	3.91	0.83	0.38	0.686
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในกรณีที่พบว่าหน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ๑ เช่นไม่ให้ข้อมูลเมื่อยื่นคำร้องขอข้อมูล	2.64	0.90	2.60	1.01	2.64	0.92	0.03	0.966
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการร้องเรียนหน่วยงานของรัฐตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ๑	2.29	1.07	2.33	1.07	2.27	0.90	0.03	0.972
ความรู้เกี่ยวกับหลักการของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ๑	3.14	1.18	3.48	0.94	3.00	1.61	1.47	0.233
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องระบุลงในหนังสือร้องเรียน	3.21	0.94	3.17	0.82	3.36	0.92	0.21	0.814
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	2.61	0.92	2.76	0.82	2.45	0.93	0.68	0.507

ตาราง 25 พบว่า สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.1.5 ตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 26 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พศ.2540	ตำแหน่งงาน										F	Sig
	บรรณารักษ์		ผู้ช่วย บรรณารักษ์		หัวหน้าข่าว		ผู้ช่วยหัวหน้า ข่าว		นักข่าว			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของ ราชการที่นักข่าวสามารถใช้สิทธิ ขอได้	3.00	0.00	3.00	0.71	2.94	0.64	2.86	1.21	2.75	0.94	0.32	0.866
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับสิทธิ คุ้มครองตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร ของราชการฯ ที่มีให้รัฐทำการเปิดเผย	2.20	1.64	4.00	0.71	2.89	1.37	2.86	1.21	3.03	1.12	1.61	0.175
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลประเภทที่รัฐ ต้องเปิดเผย โดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำ ร้องขอข้อมูล	3.80	0.45	4.00	1.00	3.94	0.64	3.43	0.79	3.67	0.83	0.85	0.496
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในกรณีที่พบว่า หน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ เช่น ไม่ ให้ข้อมูลเมื่อยื่นคำร้องขอ	2.60	1.34	1.80	0.84	2.56	0.70	2.71	0.49	2.67	0.96	1.09	0.362
ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการร้องเรียน หน่วยงานของรัฐตาม พ.ร.บ.ข้อมูล ข่าวสารของราชการ ฯ ของราชการ ฯ	2.60	0.55	2.80	0.84	2.39	1.04	2.14	1.35	2.26	1.07	0.49	0.746
ความรู้เกี่ยวกับหลักการของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	3.40	0.89	4.00	0.71	3.17	0.92	2.71	1.38	3.22	1.20	0.94	0.445
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องระบุงลง ในหนังสือร้องเรียน	3.80	0.84	3.20	1.64	3.67	0.77	3.43	0.79	3.10	0.87	2.30	0.062
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการ	2.40	1.14	3.00	1.00	2.50	0.86	2.71	0.95	2.65	0.89	0.42	0.797

ตาราง 26 พบว่า ตำแหน่งงานของนักข่าวหนังสือพิมพ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากร ประเภทหนังสือพิมพ์ การศึกษาด้านวารสารศาสตร์ สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร ฯ และตำแหน่งงานของนักข่าวหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. 2540

3.2.1 ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส อายุ รายได้ สถานภาพการศึกษาและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

- เพศ

ตาราง 27 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านเพศกับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	เพศ				t	sig
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ						
- สร้างหลักเกณฑ์ระเบียบปฏิบัติในการให้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ชัดเจนขึ้น	3.41	0.81	3.46	0.77	0.38	0.706
- กฎหมายยังมีจุดอ่อนด้านระยะเวลาการเปิดเผยข้อมูล	2.06	0.47	2.08	0.36	0.33	0.738
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับให้พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ						
- เปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้สะดวก	3.47	0.92	3.53	0.80	0.42	0.674
- ทำให้หน่วยงานราชการมีการจัดระเบียบข้อมูลข่าวสารได้เป็นระเบียบ สมบูรณ์ครบถ้วน	3.25	0.81	3.18	0.83	-0.55	0.758
- หน่วยงานรัฐจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลอย่างเพียงพอ	2.96	0.99	3.08	1.02	0.72	0.473
- มีผลให้เจ้าหน้าที่รัฐยินดีให้ข้อมูลมากขึ้น	3.36	1.05	3.56	0.89	1.30	0.197
- อื่นๆคือสามารถใช้อ้างอิงได้เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการให้ข้อมูล	0.07	0.58	0.06	0.57	-0.02	0.978

ตาราง 27 พบว่า คุณลักษณะประชากรด้านเพศของนักข่าวหนังสือพิมพ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

- สถานภาพสมรส

ตาราง 28 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพสมรสกับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	สถานภาพสมรส						F	Sig
	โสด		สมรส		หย่า			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ สร้างหลักเกณฑ์/ ระเบียบปฏิบัติในการให้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ชัดเจนขึ้น	3.36	0.81	3.66	0.67	3.5	0.71	2.04	0.133
กฎหมายยังมีจุดอ่อนด้านระยะเวลาการเปิดเผยข้อมูล	2.04	0.41	2.18	0.46	2.00	0	1.61	0.203
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ เปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้สะดวก	3.47	0.87	3.55	0.83	4.00	1.41	0.48	0.620
ทำให้หน่วยงานราชการมีการจัดระเบียบข้อมูลข่าวสารได้เป็นระเบียบ สมบูรณ์ ครบถ้วน	3.14	0.86	3.42	0.64	3.50	0.71	1.8	0.169
หน่วยงานรัฐจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลอย่างเพียงพอ	2.94	1.00	3.24	1.00	3.50	0.71	1.50	0.226
มีผลให้เจ้าหน้าที่รัฐยินดีให้ข้อมูลมากขึ้น	3.45	0.98	3.50	0.98	3.50	0.71	0.04	0.964
อื่นๆ คือ สามารถใช้อ้างอิงได้เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการให้ข้อมูล	0.09	0.66	0	0	0	0	0.35	0.703

ตาราง 28 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

- อายุ

ตาราง 29 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านอายุกับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร ของราชการ ๑	อายุ						F	sig
	21-30		31-40		40 ขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของพ.ร.บ. ข้อมูล ข่าวสารของราชการ ๑								
- สร้างหลักเกณฑ์/ ระเบียบปฏิบัติในการให้ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ชัดเจนขึ้น	3.37	1.85	3.46	0.75	3.57	0.65	0.59	0.558
- กฎหมายยังมีจุดอ่อนด้านระยะเวลาการเปิด เผยข้อมูล	2.04	0.44	2.12	0.45	2.00	0	0.94	0.394
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้พ.ร.บ. ข้อมูลข่าว สารของราชการ ๑								
- เปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราช การได้สะดวก	3.43	0.84	3.48	0.88	3.86	0.86	1.60	0.205
- ทำให้หน่วยงานราชการมีการจัดระเบียบข้อ มูลข่าวสารได้เป็นระเบียบ สมบูรณ์ ครบถ้วน	3.13	0.85	3.25	0.82	3.36	0.63	0.79	0.458
- หน่วยงานรัฐจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลอย่าง เพียงพอ	2.90	1.02	3.13	0.98	3.00	1.04	0.93	0.395
- มีผลให้เจ้าหน้าที่รัฐยินดีให้ข้อมูลมากขึ้น	3.48	0.97	3.48	1.01	3.29	0.91	0.15	0.862
- อื่นๆ คือ สามารถใช้อ้างอิงได้เมื่อเจ้าหน้าที่ ปฏิเสธการให้ข้อมูล	0	0	0.14	0.83	0	0	1.17	0.315

ตาราง 29 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

รายได้

ตาราง 30 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านรายได้กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูล ข่าวสารของราชการ ฯ	รายได้						F	sig	คู่ที่ สัมพันธ์ กัน
	ต่ำกว่า 15,000		15,000-30,000		30,000 ขึ้นไป				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ - สร้างหลักเกณฑ์/ ระเบียบปฏิบัติในการให้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ชัดเจนขึ้น	3.42	0.81	3.39	0.79	3.90	0.32	1.90	0.153	
- กฎหมายยังมีจุดอ่อนด้านระยะเวลาการเปิดเผยข้อมูล	2.13	0.38	2.03	0.45	2.20	0.42	1.44	0.240	
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ - เปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้สะดวก	3.52	0.80	3.48	0.93	3.50	0.71	0.03	0.972	
- ทำให้หน่วยงานราชการมีการจัดระเบียบข้อมูลข่าวสารได้เป็นระเบียบ สมบูรณ์ครบถ้วน	3.30	0.81	3.11	0.83	3.50	0.71	1.54	0.218	
- หน่วยงานรัฐจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลอย่างเพียงพอ	3.08	0.96	2.99	1.04	2.90	0.99	0.22	0.804	
- มีผลให้เจ้าหน้าที่รัฐยินดีให้ข้อมูลมากขึ้น	3.48	0.98	3.43	0.98	3.60	0.97	0.16	0.855	
- อื่นๆ คือ สามารถใช้อ้างอิงได้เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการให้ข้อมูล	0.00	0.00	0.06	0.56	0.50	1.58	3.44	0.035	30,001บาท ขึ้นไป<ค่า กว่า 15,000, 15,001- 30,000บาท

ตาราง 30 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านรายได้มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในเรื่องของการใช้อ้างอิงได้เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการให้ข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.035 โดยพบว่า นักข่าวหนังสือพิมพ์ที่มีรายได้ 30,001บาทขึ้นไปมีความเห็นว่า สามารถนำ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ไปใช้อ้างอิงได้เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการให้ข้อมูลมากกว่านักข่าวหนังสือพิมพ์ที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 และนักข่าวหนังสือพิมพ์ที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 15,001-30,000บาท

- สถานภาพการศึกษา

ตาราง 31 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพการศึกษากับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	สถานภาพการศึกษา				t	sig
	กำลังศึกษาอยู่		สำเร็จการศึกษาแล้ว			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ - สร้างหลักเกณฑ์/ ระเบียบปฏิบัติในการให้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ชัดเจนขึ้น	3.14	1.21	3.45	0.76	-0.66	0.529
- กฎหมายยังมีจุดอ่อนด้านระยะเวลาการเปิดเผยข้อมูล	1.85	0.38	2.09	0.42	-1.58	0.16
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ - เปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้สะดวก	3.29	1.25	3.51	0.84	-0.462	0.66
- ทำให้หน่วยงานราชการมีการจัดระเบียบข้อมูลข่าวสารได้เป็นระเบียบสมบูรณ์ ครบถ้วน	2.86	1.07	3.23	0.81	-0.917	0.392
- หน่วยงานรัฐจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลอย่างเพียงพอ	2.29	1.11	3.05	0.99	-1.79	0.119
- มีผลให้เจ้าหน้าที่รัฐยินดีให้ข้อมูลมากขึ้น	2.57	1.4	3.51	0.93	-1.75	0.128

ตาราง 31 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านสถานภาพการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

-ระดับการศึกษา

ตาราง 32 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษากับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	ระดับการศึกษา								F	Sig	
	ม.6,ปวช		ปวส,อนุปริญญา		ปริญญาตรี		ปริญญาโท				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ											
- สร้างหลักเกณฑ์/ ระเบียบปฏิบัติในการให้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ชัดเจนขึ้น	3	0.82	3	0	3.14	0.75	3.74	0.99	1.61	0.190	
- กฎหมายยังมีจุดอ่อนด้านระยะเวลาการเปิดเผยข้อมูล	2.25	0.50	2	0	2.08	0.41	2.05	0.52	0.26	0.835	
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ											
- เปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้สะดวก	3	1.41	3.5	0.71	3.47	0.81	3.74	1.05	0.97	0.410	
- ทำให้หน่วยงานราชการมีการจัดระเบียบข้อมูลข่าวสารได้เป็นระบบบูรณาการครบถ้วน	3	0.82	3	0	3.20	0.80	3.37	1.01	0.38	0.771	
- หน่วยงานรัฐจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลอย่างเพียงพอ	3	0.82	2.50	0.71	3	0.98	3.16	1.26	0.31	0.819	
- มีผลให้เจ้าหน้าที่รัฐยินดีให้ข้อมูลมากขึ้น	2.50	1.29	3	1.41	3.45	0.91	3.79	1.23	2.22	0.088	
- อื่นๆ คือ สามารถใช้เข้าถึงได้เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการให้ข้อมูล	0	0	0	0	0.04	0.44	0.26	1.15	0.87	0.458	

ตาราง 32 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐาน

3.2.2 ประเภทหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 33 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทหนังสือพิมพ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	ประเภทหนังสือพิมพ์						F	Sig
	เชิงคุณภาพ		กึ่งคุณภาพกึ่งปริมาณ		เชิงปริมาณ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ - สร้างหลักเกณฑ์/ ระเบียบปฏิบัติในการให้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ชัดเจนขึ้น	3.45	0.73	3.37	0.91	3.47	0.79	0.17	0.846
- กฎหมายยังมีจุดอ่อนด้านระยะเวลาการเปิดเผยข้อมูล	2.05	0.41	2.20	0.47	2.03	0.39	1.93	0.149
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ - เปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้สะดวก	3.42	0.84	3.57	0.92	3.62	0.85	0.83	0.437
- ทำให้หน่วยงานราชการมีการจัดระเบียบข้อมูลข่าวสารได้เป็นระเบียบ สมบูรณ์ครบถ้วน	3.21	0.79	3.14	0.88	3.29	0.84	0.29	0.747
- หน่วยงานรัฐจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลอย่างเพียงพอ	3.02	0.99	2.97	1.12	3.06	0.92	0.07	0.936
- มีผลให้เจ้าหน้าที่รัฐยินดีให้ข้อมูลมากขึ้น	3.45	0.87	3.46	1.12	3.50	1.08	0.03	0.971
- อื่นๆ คือ สามารถใช้อ้างอิงได้เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการให้ข้อมูล	0.06	0.55	0.00	0.00	0.15	0.86	0.58	0.561

ตาราง 33 พบว่า ประเภทหนังสือพิมพ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.2.3 ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 34 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านนิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	ได้รับการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์				t	sig
	ใช่		ไม่ใช่			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ						
- สร้างหลักเกณฑ์/ ระเบียบปฏิบัติในการให้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ชัดเจนขึ้น	3.42	0.83	3.46	0.73	-0.3	0.761
- กฎหมายยังมีจุดอ่อนด้านระยะเวลาการเปิดเผยข้อมูล	3.11	0.42	2.04	0.43	1.02	0.312
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ						
- เปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้สะดวก	3.48	0.84	3.51	0.89	-0.23	0.817
- ทำให้หน่วยงานราชการมีการจัดระเบียบข้อมูลข่าวสารได้เป็นระเบียบ สมบูรณ์ ครบถ้วน	3.22	0.77	3.21	0.87	0.10	0.918
- หน่วยงานรัฐจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลอย่างเพียงพอ	2.91	1.00	3.14	1.00	-1.39	0.166
- มีผลให้เจ้าหน้าที่รัฐยินดีให้ข้อมูลมากขึ้น	3.56	1.02	3.36	0.91	1.24	0.215
- อื่นๆ คือ สามารถใช้อ้างอิงได้เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการให้ข้อมูล	0.12	0.78	0	0	1.42	0.159

ตาราง 34 พบว่า ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์ของนักข่าวหนังสือพิมพ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.2.4 สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ มีความสัมพันธ์กับ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 35 ความสัมพันธ์ระหว่างสายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ
กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูล ข่าวสารของราชการ ฯ	สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของ ราชการ ฯ						F	sig
	มาก		ปานกลาง		น้อย			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ								
- สร้างหลักเกณฑ์/ ระเบียบปฏิบัติ ในการให้ข้อมูลข่าวสารของราช การที่ชัดเจนขึ้น	3.44	0.83	3.54	0.74	3.09	0.30	1.41	0.248
- กฎหมายยังมีจุดอ่อนด้านระยะ เวลาการเปิดเผยข้อมูล	2.08	0.44	2.07	0.41	2.09	0.30	0.01	0.992
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้พ.ร. บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ								
- เปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลข่าว สารของราชการได้สะดวก	3.50	0.93	3.59	0.71	3.18	0.60	0.96	0.387
- ทำให้หน่วยงานราชการมีการจัด ระเบียบข้อมูลข่าวสารได้เป็น ระเบียบ สมบูรณ์ ครบถ้วน	3.20	0.87	3.27	0.71	3.18	0.75	0.12	0.890
- หน่วยงานรัฐจัดสถานที่ให้ บริการข้อมูลอย่างเพียงพอ	3.01	1.03	3.05	1.02	3.00	0.63	0.02	0.976
- มีผลให้เจ้าหน้าที่รัฐยินดีให้ข้อมูล มากขึ้น	3.42	1.07	3.61	0.80	3.36	0.50	0.64	0.529
- อื่นๆ คือ สามารถใช้อ้างอิงได้ เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการให้ข้อมูล	0.10	0.70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.51	0.599

ตาราง 35 พบว่า สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ไม่มี
ความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึง
ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.2.5 ตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๗

ตาราง 36 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๗

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๗	ตำแหน่งงาน										F	Sig	
	บรรณาธิการ		ผู้ช่วยบรรณาธิการ		หัวหน้าข่าว		ผู้ช่วยหัวหน้าข่าว		นักข่าว				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๗													
- สร้างหลักเกณฑ์/ ระเบียบปฏิบัติในการให้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ชัดเจนขึ้น	3.20	0.45	3.80	0.45	3.39	0.70	4.00	0.58	3.41	0.82	1.35	0.253	
- กฎหมายยังมีจุดอ่อนด้านระยะเวลาการเปิดเผยข้อมูล	2.00	0.00	2.20	0.45	2.00	0.34	2.14	0.38	2.08	0.44	0.34	0.848	
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๗													
- เปิดโอกาสให้ท่านเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้สะดวก	3.00	0.00	3.60	0.55	3.22	0.73	4.00	1.15	3.53	0.87	1.55	0.191	
- ทำให้หน่วยงานราชการมีการจัดระเบียบข้อมูลข่าวสารได้เป็นระเบียบ สมบูรณ์ ครบถ้วน	3.40	0.55	3.40	0.55	3.17	0.79	3.57	0.53	3.19	0.86	0.50	0.733	
- หน่วยงานรัฐจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลอย่างเพียงพอ	3.00	0.00	2.80	0.45	2.89	0.96	3.57	0.98	3.02	1.05	0.66	0.620	
- มีผลให้เจ้าหน้าที่รัฐยินดีให้ข้อมูลมากขึ้น	3.40	0.55	3.20	1.10	3.33	0.77	3.71	0.95	3.48	1.02	0.30	0.878	
- อื่นๆ คือ สามารถใช้อ้างอิงได้เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการให้ข้อมูล	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.08	0.65	0.15	0.965	

ตาราง 36 พบว่า ตำแหน่งงานของนักข่าวหนังสือพิมพ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๗ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.3 สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากร ประเภทหนังสือพิมพ์ การศึกษาด้านวารสารศาสตร์ สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ และตำแหน่งงานของนักข่าวหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

3.3.1 ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส อายุ รายได้ สถานภาพการศึกษาและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

- เพศ

ตาราง 37 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านเพศกับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

เพศ	การใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ		รวม (รวมร้อยละ)	ค่าความ สัมพันธ์	df	Sig.
	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)				
ชาย	20 (26.67)	55 (73.33)	75 (100)	0.107	1	0.743
หญิง	19 (24.36)	59 (75.64)	78 (100)			

ตาราง 37 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- สถานภาพสมรส

ตาราง 38 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพสมรสกับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

สถานภาพสมรส	การใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ		รวม (รวมร้อยละ)	ค่าความสัมพันธ์	df.	Sig.
	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)				
โสด	29 (25.66)	84 (74.34)	113 (100)	0.70	2	0.705
สมรส	10 (26.32)	28 (73.68)	38 (100)			
หย่า หม้าย แยกกัน	0 (0)	2 (100)	2 (100)			

ตาราง 38 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- อายุ

ตาราง 39 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านอายุกับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.

ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

อายุ	การใช้ประโยชน์จาก พ.ร.บ. ข้อมูล ข่าวสารของราชการ		รวม (รวมร้อยละ)	ค่าความ สัมพันธ์	df	Sig.
	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)				
21-30	17 (25.37)	50 (74.63)	67 (100)	0.58	2	0.750
31-40	17 (23.94)	54 (76.06)	71 (100)			
41-50	5 (33.3)	10 (66.67)	15 (100)			

ตาราง 39 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- รายได้

ตาราง 40 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านรายได้กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

รายได้	การใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ		รวม (รวมร้อยละ)	ค่าความสัมพันธ์	df.	Sig.
	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)				
ต่ำกว่า 15,000 บาท	14 (21.88)	50 (78.13)	64 (100)	6.80	2	0.033*
15,001-30,000	19 (24.05)	60 (75.95)	79 (100)			
30,001 บาทขึ้นไป	6 (60)	4 (40)	10 (100)			

ตาราง 40 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านรายได้มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.033

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- สถานภาพการศึกษา

ตาราง 41 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพการศึกษากับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

สถานภาพการศึกษา	การใช้ประโยชน์จาก พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ		รวม (รวมร้อยละ)	ค่าความสัมพันธ์	df.	Sig.
	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)				
กำลังศึกษาอยู่	2 (28.57)	5 (71.42)	7 (100)	0.04	1	0.848
สำเร็จการศึกษาแล้ว	37 (25.34)	109 (74.66)	146 (100)			

ตาราง 41 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านสถานภาพการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

-ระดับการศึกษา

ตาราง 42 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษากับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑

ระดับการศึกษา	การใช้ประโยชน์จาก พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ		รวม (รวมร้อยละ)	ค่าความ สัมพันธ์	df.	Sig.
	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)				
ม.6	2 (50)	2 (50)	4 (100)	0.04	1	0.848
ปวส./อนุปริญญา	0 (0)	2 (100)	2 (100)			
ป.ตรี	34 (26.77)	93 (73.23)	127 (100)			
ป.โท	3 (15.79)	16 (84.21)	19 (100)			

ตาราง 42 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3.2 ประเภทหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ ฯ

ตาราง 43 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทหนังสือพิมพ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ ฯ

ประเภทหนังสือพิมพ์	การใช้ประโยชน์จาก พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ		รวม (รวมร้อยละ)	ค่าความ สัมพันธ์	df.	Sig.
	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)				
เชิงปริมาณ	6 (21.43)	22 (78.57)	28 (100)	1.82	2	0.402
กึ่งปริมาณกึ่งคุณภาพ	8 (19.51)	33 (80.49)	41 (100)			
เชิงคุณภาพ	25 (29.76)	59 (70.24)	84 (100)			

ตาราง 43 พบว่า ประเภทหนังสือพิมพ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ พ.ร.บ.ข้อมูล
ข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3.3 ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 44 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ได้รับการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์	การใช้ประโยชน์จาก พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ		รวม (รวมร้อยละ)	ค่าความสัมพันธ์	df.	Sig.
	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)				
ใช่	22 (27.16)	59 (72.84)	81 (100)	0.25	1	0.615
ไม่ใช่	17 (23.61)	55 (6.39)	72 (100)			

ตาราง 44 พบว่า ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์ของนักข่าวหนังสือพิมพ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3.4 สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑

ตาราง 45 ความสัมพันธ์ระหว่างสายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑

สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร ของราชการ ๑	การใช้ประโยชน์จาก พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ		รวม (รวมร้อยละ)	ค่าความ สัมพันธ์	df.	Sig.
	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)				
เกี่ยวข้องกับน้อย	2 (18.18)	9 (81.82)	11 (100)	0.84	2	0.655
ปานกลาง	9 (21.95)	32 (78.05)	41 (100)			
เกี่ยวมาก	28 (27.72)	73 (72.28)	101 (100)			

ตาราง 45 พบว่า สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3.3 ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 44 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ได้รับการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ และวารสารศาสตร์	การใช้ประโยชน์จาก พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ		รวม (รวมร้อยละ)	ค่าความ สัมพันธ์	df.	Sig.
	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)				
ใช่	22 (27.16)	59 (72.84)	81 (100)	0.25	1	0.615
ไม่ใช่	17 (23.61)	55 (6.39)	72 (100)			

ตาราง 44 พบว่า ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์ของนักข่าวหนังสือพิมพ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3.4 สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 45 ความสัมพันธ์ระหว่างสายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร ของราชการ ฯ	การใช้ประโยชน์จาก พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ		รวม (รวมร้อยละ)	ค่าความ สัมพันธ์	df.	Sig.
	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)				
เกี่ยวข้องน้อย	2 (18.18)	9 (81.82)	11 (100)	0.84	2	0.655
ปานกลาง	9 (21.95)	32 (78.05)	41 (100)			
เกี่ยวมาก	28 (27.72)	73 (72.28)	101 (100)			

ตาราง 45 พบว่า สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3.5 ตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์กับใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 46 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับการใช้ประโยชน์ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตำแหน่งงาน	การใช้ประโยชน์จาก พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ		รวม (รวมร้อยละ)	ค่าความสัมพันธ์	df.	Sig.
	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)				
นักข่าว	24 (20.34)	94 (79.66)	118 (100)	10.59	4	0.032*
ผู้ช่วยหัวหน้าข่าว	2 (28.57)	5 (71.43)	7 (100)			
หัวหน้าข่าว	9 (50)	9 (50)	18 (100)			
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	3 (60)	2 (40)	5 (100)			
บรรณาธิการ	1 (20)	4 (80)	5 (100)			

ตาราง 46 พบว่า ตำแหน่งงานของนักข่าวหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.032

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.4 สมมติฐานที่ 4 ลักษณะทางประชากร ประเภทหนังสือพิมพ์ การศึกษาด้านวารสารศาสตร์ สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับต่างๆและตำแหน่งงานของนักข่าวหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

3.4.1 ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส อายุ รายได้ สถานภาพการศึกษาและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

- เพศ

ตาราง 47 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านเพศกับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	เพศ				t	sig
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
- เพื่อการทำข่าวประจำวัน	3.09	1.03	3.36	0.97	1.64	0.102
- เพื่อการทำข่าวเจาะ / รายงานข่าวพิเศษ	3.77	1.15	3.79	0.97	0.12	0.90
- เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐ	3.61	0.98	3.62	0.96	0.01	0.99
- เพื่อใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบข้าราชการ / หน่วยงานรัฐ ตามวิถีประชาธิปไตย	3.61	1.01	3.73	0.94	0.74	0.457

ตาราง 47 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านเพศไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- สถานภาพสมรส

ตาราง 48 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพสมรสกับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ การ ฯ	สถานภาพสมรส						F	Sig
	โสด		สมรส		หย่า			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
- เพื่อการทำข่าวประจำวัน	3.13	0.99	3.47	1-Mar	4	0	2.28	0.106
- เพื่อการทำข่าวเจาะ / รายงาน ข่าวพิเศษ	3.75	1.08	3.87	1.02	4	0	0.21	0.809
- เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของ รัฐ	3.53	1.02	3.84	0.79	4	0	1.64	0.196
- เพื่อใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบ ข้าราชการ / หน่วยงานรัฐ ตามวิถีประชาธิปไตย	3.6	1.01	3.87	0.84	4	0	1.19	0.308

ตาราง 48 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านสถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- อายุ

ตาราง 49 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านอายุกับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของ ราชการ ฯ	อายุ						F	sig
	21-30		31-40		40 ขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
- เพื่อการทำข่าวประจำวัน	3.21	0.99	3.3	1.03	2.93	0.92	0.56	0.573
- เพื่อการทำข่าวเจาะ / ราย งานข่าวพิเศษ	3.81	1.09	3.77	1.06	3.71	0.99	0.03	0.967
- เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ ประชาชนในการเข้าถึงข้อ มูลข่าวสารของรัฐ	3.6	0.92	3.58	1.08	3.86	0.53	0.57	0.567
- เพื่อใช้เป็นเครื่องมือตรวจ สอบข้าราชการ / หน่วย งานรัฐ ตามวิถี ประชาธิปไตย	3.64	0.95	3.69	1.05	3.71	0.73	0.07	0.929

ตาราง 49 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านอายุไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- รายได้

ตาราง 50 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านรายได้กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ระดับการใช้ประโยชน์จาก พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ	รายได้						F	Sig
	ต่ำกว่า 15,000		15,001-30,000		30,001 ขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
- เพื่อการทำข่าวประจำวัน	3.27	1.01	3.20	0.98	3.20	1.23	0.07	0.929
- เพื่อการทำข่าวเจาะ / รายงานข่าวพิเศษ	3.67	1.10	3.89	1.01	3.70	1.16	0.76	0.471
- เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐ	3.53	0.98	3.63	0.98	4.00	0.82	1.05	0.354
- เพื่อใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบข้าราชการ / หน่วยงานรัฐ ตามวิถีประชาธิปไตย	3.50	1.01	3.75	0.95	4.20	0.63	2.77	0.066

ตาราง 50 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- สถานภาพการศึกษา

ตาราง 51 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพการศึกษากับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	เพศ				t	sig
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
- เพื่อการทำข่าวประจำวัน	3.09	1.03	3.36	0.97	1.64	0.102
- เพื่อการทำข่าวเจาะ / รายงานข่าวพิเศษ	3.77	1.15	3.79	0.97	0.12	0.901
- เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐ	3.61	0.98	3.62	0.96	0.01	0.990
- เพื่อใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบข้าราชการ / หน่วยงานรัฐ ตามวิถีประชาธิปไตย	3.61	1.01	3.73	0.94	0.75	0.458

ตาราง 51 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านสถานภาพการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

-ระดับการศึกษา

ตาราง 52 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษากับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของ ราชการ ฯ	ระดับการศึกษา								F	Sig
	ม.6, ปวช		ปวส, อนุปริญญา		ปริญญาตรี		ปริญญาโท			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
- เพื่อการทำข่าวประจำวัน	3.25	0.96	2.5	0.71	3.2	1.02	3.42	0.95	0.6	0.620
- เพื่อการทำข่าวเจาะ / รายงาน ข่าวพิเศษ	3	0.82	4	0	3.77	1.09	4	0.94	1.03	0.380
- เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของ รัฐ	2.5	1.29	4	0	3.59	0.95	3.95	0.91	2.73	0.050
- เพื่อใช้เป็นเครื่องมือตรวจ สอบข้าราชการ / หน่วยงานรัฐ ตามวิถีประชาธิปไตย	2.75	0.96	3.5	0.71	3.65	0.99	4.05	0.78	2.26	0.080

ตาราง 52 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรของนักข่าวหนังสือพิมพ์ด้านระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.4.2 ประเภทหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 53 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทหนังสือพิมพ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	ประเภทหนังสือพิมพ์						F	Sig
	เชิงคุณภาพ		กึ่งคุณภาพกึ่งปริมาณ		เชิงปริมาณ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
- เพื่อการทำข่าวประจำวัน	3.22	0.95	3.39	1.00	3.06	1.15	0.86	0.424
- เพื่อการทำข่าวเจาะ / รายงานข่าวพิเศษ	3.81	0.95	3.94	1.03	3.55	1.34	1.15	0.318
- เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐ	3.65	0.85	3.58	1.03	3.55	1.21	0.16	0.850
- เพื่อใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบข้าราชการ / หน่วยงานรัฐ ตามวิถีประชาธิปไตย	3.70	0.86	3.67	1.02	3.61	1.23	0.09	0.918

ตาราง 53 พบว่า ประเภทของหนังสือพิมพ์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.4.3 ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 54 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูล ข่าวสารของราชการ ฯ	ได้รับการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์และวารสาร ศาสตร์				t	sig
	ใช่		ไม่ใช่			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
- เพื่อการทำข่าวประจำวัน	3.17	1.05	3.29	0.96	-0.18	0.867
- เพื่อการทำข่าวเจาะ / รายงานข่าวพิเศษ	3.78	1.17	3.79	0.92	-0.99	0.359
- เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐ	3.58	1.05	3.65	0.87	-1.3	0.238
- เพื่อใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบข้าราชการ / หน่วยงานรัฐ ตามวิถีประชาธิปไตย	3.64	1.08	3.71	0.85	-1.43	0.201

ตาราง 54 พบว่า ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์ของนักข่าวหนังสือพิมพ์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.4.4 สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑

ตาราง 55 ความสัมพันธ์ระหว่างสายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑

ระดับการใช้ประโยชน์จาก พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑	สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑						F	Sig
	มาก		ปานกลาง		น้อย			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
- เพื่อการทำข่าวประจำวัน	3.29	1.03	3.17	0.97	2.91	0.83	0.80	0.453
- เพื่อการทำข่าวเจาะ / รายงานข่าวพิเศษ	3.75	1.11	4.02	0.91	3.18	0.87	2.96	0.055
- เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐ	3.64	0.97	3.66	0.99	3.18	0.87	1.19	0.307
- เพื่อใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบข้าราชการ / หน่วยงานรัฐ ตามวิถีประชาธิปไตย	3.74	0.98	3.66	0.96	3.09	0.83	2.27	0.107

ตาราง 55 พบว่า สายข่าวที่มีแนวโน้มที่จะใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.4.5 ตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ตาราง 56 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ระดับการใช้ประโยชน์ ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร ของราชการ ฯ	ตำแหน่งงาน										F	Sig
	บรรณาธิการ		ผู้ช่วย บรรณาธิการ		หัวหน้าข่าว		ผู้ช่วย หัวหน้าข่าว		นักข่าว			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
- เพื่อการทำข่าวประจำวัน	3.80	0.45	3.60	1.52	3.28	0.89	3.57	0.53	3.16	1.03	0.92	0.452
- เพื่อการทำข่าวเจาะ/ รายงานข่าวพิเศษ	4.00	0.71	4.40	0.89	4.06	0.80	3.43	0.98	3.73	1.11	1.05	0.382
- เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ ประชาชนในการเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารของรัฐ	4.00	0.71	4.20	0.84	3.83	0.71	3.57	0.98	3.54	1.01	1.06	0.381
- เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ ตรวจสอบข้าราชการ/ หน่วยงานรัฐ ตามวิถี ประชาธิปไตย	4.00	0.71	4.20	0.84	4.00	0.69	3.43	1.13	3.60	1.01	1.30	0.274

ตาราง 56 พบว่า ตำแหน่งงานไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธุรกิจโฆษณาที่มีอิทธิพลต่อ หน่วยงานหนังสือพิมพ์	15 (9.80)	43 (28.10)	58 (37.91)	34 (22.22)	3.00 (1.96)	153 (100)	2.78	0.97	ปาน กลาง
ทัศนคติของกองบรรณาธิการ									
ความคิดเห็นและอิทธิพล ของบรรณาธิการและเพื่อน ร่วมงาน	10 (6.54)	37 (24.18)	68 (44.44)	34 (22.22)	4 (2.61)	153 (100)	3.10	0.91	ปาน กลาง
กระบวนการบังคับใช้ กฎหมาย									
ความยากง่ายของการขอซื้อ มูล	1 (0.65)	14 (9.15)	64 (41.83)	47 (30.72)	27 (17.65)	153 (100)	3.56	0.91	มาก
ระยะเวลาในการเปิดเผยข้อ มูล	3 (1.96)	18 (11.76)	61 (39.87)	57 (37.25)	14 (9.15)	153 (100)	3.40	0.88	ปาน กลาง
การจัดเก็บหรือจำแนก หมวดหมู่ของข้อมูลข่าวสาร	9 (5.88)	47 (30.72)	72 (47.06)	23 (15.03)	2 (1.31)	153 (100)	3.25	0.83	ปาน กลาง
หลักเกณฑ์/เงื่อนไขในการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	2 (1.31)	21 (13.73)	54 (35.29)	62 (40.52)	14 (9.15)	153 (100)	3.42	0.89	มาก
อำนาจบังคับใช้กฎหมาย ของสำนักงานคณะ กรรมการข้อมูลข่าวสารของ ราชการ	12 (7.84)	44 (28.75)	69 (45.09)	26 (16.99)	2 (1.31)	153 (100)	3.25	0.88	ปาน กลาง
การปฏิบัติหน้าที่/ประสิทธิ ภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ให้ข้อ มูล	15 (9.80)	48 (31.37)	67 (43.79)	20 (13.07)	3 (1.96)	153 (100)	3.34	0.90	ปาน กลาง
ลักษณะวัฒนธรรมไทย									
การแทรกแซง/กีดกันข้อมูล ของรัฐบาล	1 (0.65)	14 (7.84)	64 (44.44)	47 (30.72)	27 (20.92)	153 (100)	3.77	0.89	มาก
ความสนิทสนม/ความใกล้ชิด ชิดกับผู้ให้ข้อมูล	4 (2.61)	25 (16.34)	78 (50.98)	33 (21.57)	13.00 (8.50)	153 (100)	3.17	0.89	ปาน กลาง

ตาราง 57 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าคุณค่าของข่าวสารของราชการด้านการใช้ในการหา
ประเด็นข่าวใหม่ ๆ มีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับ
มากที่สุด เฉลี่ย 3.65 รองลงมาคือ คุณค่าข่าวในแง่การเป็นประเด็นข่าวที่มีผลกระทบต่อผู้อ่าน
และเป็นความต้องการข่าวสารของผู้อ่านมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ ฯ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.61

ด้านบทบาทของนักข่าวหนังสือพิมพ์ในแง่ของความรับผิดชอบของนักข่าวมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับมากที่สุด 3.80 และความสามารถนำข่าวสารของราชการมาวางแผนทำข่าวเจาะลึกหรือรายงานข่าวพิเศษมีอิทธิพลกับการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับมากที่สุด 3.69

ด้านผลกระทบของนโยบายของหนังสือพิมพ์ในแต่ละองค์กรมีส่วนทำให้นักข่าวหนังสือพิมพ์ใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.08

อิทธิพลของธุรกิจโฆษณาที่มีต่อหน่วยงานมีส่วนทำให้นักข่าวหนังสือพิมพ์ใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับปานกลางเฉลี่ย 2.78

ความคิดเห็นและอิทธิพลของบรรณาธิการและเพื่อนร่วมงานมีส่วนทำให้นักข่าวหนังสือพิมพ์นำ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ มาใช้ประโยชน์ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.10

ด้านกระบวนการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องความยากง่ายของการขอข้อมูลมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับมาก เฉลี่ย 3.56 รองลงมาคือ เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 3.42 ระยะเวลาในการเปิดเผยข้อมูลมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 3.40 และการปฏิบัติหน้าที่และประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ให้ข้อมูลมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับปานกลาง เฉลี่ยคือ 3.34 การจัดเก็บหรือจำแนกหมวดหมู่ของข้อมูลข่าวสารและอำนาจบังคับใช้กฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีผลต่อการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 3.25 ตามลำดับ

ด้านลักษณะวัฒนธรรมไทย พบว่า การแทรกแซงและ/หรือ กีดกันข้อมูลของรัฐมีอิทธิพลต่อนักข่าวหนังสือพิมพ์ในการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.77 รองลงมาคือ ความสนับสนุนและความใกล้ชิดกับผู้ให้ข้อมูลรัฐมีอิทธิพลต่อนักข่าวหนังสือพิมพ์ในการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.17

5. ปัจจัยที่ทำให้ใช้/ไม่ใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ตาราง 58 ปัจจัยที่ทำให้ใช้/ไม่ใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์ของพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	มากที่สุด จำนวน	มาก จำนวน	ปาน กลาง จำนวน	น้อย จำนวน	ไม่ สำคัญ จำนวน	รวม จำนวน (รวมร้อยละ)	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปัญหาและ อุปสรรคใน การใช้ ประโยชน์ ของพ.ร.บ. ข้อมูลข่าว สารของ ราชการ ฯ
ไม่มีความจำเป็นต้องขอข้อมูลข่าวสารของราชการเพราะไม่เกี่ยวข้องกับข่าวที่ทำอยู่	5 (3.27)	18 (11.76)	32 (20.92)	53 (34.64)	45 (29.41)	153 (100)	2.25	1.10	น้อย
ให้ความสนิทสนมส่วนตัวเพื่อขอข้อมูลง่ายกว่าใช้สิทธิตามพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ	20 (13.07)	60 (39.22)	38 (24.84)	24 (15.69)	11 (7.19)	153 (100)	3.35	1.11	ปานกลาง
การให้บริการของศูนย์ข้อมูลของรัฐยังคงไม่มีประสิทธิภาพแม้จะมีพ.ร.บ.ขึ้นมาบังคับใช้แล้ว	39 (25.49)	67 (43.79)	39 (25.49)	6 (3.92)	2 (1.31)	153 (100)	3.88	0.88	สูง
การมีพ.ร.บ.นี้ทำให้เจ้าหน้าที่/ผู้มีอำนาจหน้าที่ของรัฐรู้สึกสะดวกใจที่จะให้ข้อมูลมากขึ้น	11 (7.19)	57 (37.25)	60 (39.22)	21 (13.73)	4 (2.61)	153 (100)	3.33	0.89	ปานกลาง
กฎหมายยังไม่สามารถกำหนดได้ชัดเจนถึงระยะเวลาที่ให้อำนาจเปิดเผยข้อมูล	20 (13.07)	80 (52.29)	44 (28.76)	8 (5.23)	1 (0.65)	153 (100)	3.72	0.78	สูง
แม้มีพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯแล้วแต่กฎหมายคุ้มครองข้อมูลอื่นๆเช่นกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติก็ยังคงเป็นอุปสรรคต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการอยู่ดี	42 (27.45)	80 (52.29)	28 (18.13)	2 (1.31)	1 (0.65)	153 (100)	4.05	0.76	สูง
การต้องทำงานแข่งกับเวลาปิดต้นฉบับทำให้ไม่ยอมรับขอข้อมูลทำให้ออกัน ไปใช้วิธีอื่นซึ่งสะดวกกว่า	34 (22.22)	64 (41.83)	29 (18.95)	18 (11.76)	8 (5.23)	153 (100)	3.64	1.11	สูง
งานข่าวประจำวันที่มีมากอยู่แล้วทำให้ไม่มีเวลาหาขอข้อมูลเพิ่มเติมอีก	13 (8.50)	53 (34.64)	47 (30.72)	29 (18.95)	11 (7.19)	153 (100)	3.18	1.07	ปานกลาง
ถึงแม้ข้อมูลจะขอยกแต่ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลที่เกิดขึ้นกับสังคมทำให้ท่านรู้สึกคุ้มค่างานเวลาที่เสียไปในการยื่นคำร้องขอข้อมูล	24 (15.69)	78 (50.98)	41 (26.80)	8 (5.23)	1 (0.65)	153 (100)	3.74	0.86	สูง
นโยบายในการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไม่เน้นข่าวหนักเลยไม่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลของราชการ	5 (3.27)	14 (9.15)	42 (27.45)	55 (35.95)	37 (24.18)	153 (100)	2.31	1.04	น้อย
บทความขอมายให้ออกขอข้อมูลก็ต้องการ	12 (7.84)	40 (26.14)	48 (31.37)	32 (20.92)	21 (13.73)	153 (100)	2.93	1.16	ปานกลาง
มีการแทรกแซงของนักการเมืองแม้มีพ.ร.บ.แล้วแต่เจ้าหน้าที่ก็ยัง ไม่กล้าให้ข้อมูลอยู่ดี	36 (23.53)	68 (44.44)	29 (18.95)	12 (7.84)	8 (5.23)	153 (100)	3.73	1.07	สูง

อื่นๆ ได้แก่ พ.ร.บ. ทำให้เจ้าหน้าที่มีข้ออ้างกับหัวหน้าในการให้ข้อมูลตัวเจ้าหน้าที่ไม่ยอมให้ข้อมูลเองมากกว่า	1 (0.65)	1 (0.65)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (1.31)	0.06	0.52	น้อยที่สุด
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	------	------	------------

ตาราง 58 สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ทำให้พนักงานใช้/ไม่ใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการที่พนักงานเห็นว่า เป็นปัญหาในระดับสูง ได้แก่ ความคิดเห็นที่ว่ากฎหมายคุ้มครองข้อมูลอื่น เช่น กฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติยังคงเป็นอุปสรรคต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.05 รองลงมา เห็นว่า การให้บริการของศูนย์ข้อมูลของรัฐยังคงไม่มีประสิทธิภาพ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.88 ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงเห็นว่า แม้จะขอข้อมูลของรัฐได้ยาก แต่ผลของการเปิดเผยข้อมูลกับสังคมทำให้พนักงานรู้สึกว่าคุณค่ากับเวลาที่เสียไปกับการยื่นขอข้อมูล เฉลี่ย 3.74 ปัญหาการแทรกแซงของนักการเมืองทำให้เจ้าหน้าที่ยังคงไม่กล้าให้ข้อมูล เฉลี่ย 3.73 และการทำงานแข่งกับเวลาปิดต้นฉบับทำให้ต้องหันไปใช้วิธีในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการอื่นที่สะดวกกว่า เฉลี่ย 3.64

ผลจากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้พนักงานใช้หรือไม่ใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ เป็นเพราะกระบวนการในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของรัฐที่สืบเนื่องมาจากกฎหมายฉบับอื่นๆ การให้บริการที่ไม่มีประสิทธิภาพจากศูนย์ข้อมูลของรัฐ ปัญหาที่เจ้าหน้าที่ไม่ยอมให้ข้อมูลอื่นเนื่องมาจากการแทรกแซงจากนักการเมือง ไม่มีความสอดคล้องกับการทำงานของพนักงานในแง่ของกระบวนการทำข่าวที่ต้องแข่งกับเวลาในการปิดต้นฉบับ แต่ในขณะเดียวกัน พนักงานก็ยังคงเห็นว่า หากข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นเป็นข่าวที่มีคุณค่าของความเป็นข่าวสูงก็เป็นปัจจัยที่ผลักดันให้พนักงานใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการได้เช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. สรุปประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์

ข้อมูลของการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ของกลุ่มตัวอย่างนักข่าวหนังสือพิมพ์ และบรรณาธิการสามารถจัดแบ่งหัวข้อตามการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

ความคิดเห็นต่อ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

1. ข้อบกพร่องของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ พบว่า กระบวนการในการเปิดเผยข้อมูลล่าช้า แม้กระทั่งการตอบจดหมายกลับเมื่อทวงถามถึงความคืบหน้าของการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลก็ยิ่งล่าช้า และมีเงื่อนไขในการเปิดเผยเช่น อนุญาตให้เปิดเผยได้เฉพาะข้อมูลบางอย่างในเอกสารซึ่งข้อมูลที่ได้บางครั้งข้อมูลที่ได้อีกไม่ตรงกับความต้องการ ตัวอย่างที่อธิบายปรากฏการณ์นี้ได้แก่

“จากประสบการณ์ที่พบเจออันของ พ.ร.บ.อยู่ที่คณะกรรมการวินิจฉัยชอบอ้างว่าขั้นตอนล่าช้า เคยยื่นจดหมายไปแล้ว 2 เดือนกว่าจะตอบมาครั้งหนึ่ง เวลาที่เปิดเผยบางครั้งก็มีเงื่อนไข เช่น ให้เปิดเผยได้เฉพาะข้อ 1 กับ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ที่เราอยากได้กลับไม่ให้”

(สัมภาษณ์ วรรณิกา วิริยะกุล บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ 23 มีนาคม 2545)

2. แนวคิดพื้นฐานของหลักการในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พบว่า นักข่าวหนังสือพิมพ์มีแนวคิดในเรื่องรูปแบบการขอข้อมูลข่าวสารของราชการแตกต่างจากที่ปรากฏใน พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ คือ นักข่าวหนังสือพิมพ์เห็นว่าการขอข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถเกิดได้ในทุกรูปแบบ เช่น การขอข้อมูลด้วยวาจา เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่รัฐจึงควรเปิดเผยข้อมูลได้ตามรูปแบบที่ขอด้วย เช่น การให้สัมภาษณ์ แต่แนวคิดในเรื่องรูปแบบการขอข้อมูลข่าวสารของรัฐคือ รูปแบบของการร้องขอโดยวิธีการยื่นคำร้องขอข้อมูลเท่านั้น ดังความเห็นของ ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชน ที่ว่า

“ผมไม่ได้มองแค่ว่าสิทธิตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ เป็นแค่สิทธิในการร้องขอข้อมูลหรือการได้รับบริการข้อมูลอย่างรวดเร็ว แต่ผมคิดว่า มันคือสิทธิรับรู้โดยไม่จำเป็นต้องร้องขอกับใคร แต่ตามกฎหมาย เราต้องไปร้องขอ นั่นคือ รัฐคิดว่าต้องยื่นหนังสือร้องขอก่อน แล้วปัญหาก็คือ ร้องขอแบบไหน เกิดได้ทุกรูปแบบหรือไม่ รวมการร้องขอด้วยวาจาหรือไม่ เช่น กรณีการบินไทย ปลัดฯ แกลง (แต่งตั้ง DD) นักข่าวถามว่าขอคะแนนได้ไหม รัฐมนตรีบอกว่าเปิดเผยไม่ได้ เหตุการณ์อย่างนี้ พอนักข่าวเอ่ยปากถามก็ถือว่าเป็นการใช้สิทธิ แต่รัฐมนตรีปฏิเสธ เพราะฉะนั้นใช้กฎหมายข้อไหน มันสะท้อนว่า กรอบแนวคิดของข้าราชการมีปัญหา แล้วการเดินไปขอแบบไม่เป็นทางการเป็นการใช้สิทธิใหม่ ผมว่าใช่ แต่รัฐบอกว่าไม่ใช่ การใช้สิทธิเกิดได้ตลอดเวลา แต่คำว่าสิทธิตามข้าราชการ คือ ต้องยื่นคำร้องเท่านั้น ซึ่งคนสำคัญที่จะพิจารณาว่าจะให้หรือไม่หรือไม่ให้

ข้อมูลก็มักจะเป็นข้าราชการซี 9 ซี 10 ผู้อำนวยการศูนย์ (ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ) เป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งผมเห็นว่าการจัดระบบของเรายังมีปัญหา”

(สัมภาษณ์ ประสงค์ เกียรติคุณวิสุทธิ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชน 28 มีนาคม 2545)

3. ด้านกระบวนการการบังคับใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ยังพบว่ามีปัญหาที่เกิดของตัวบุคคล คือ เจ้าหน้าที่ผู้ให้ข้อมูลที่ยังคงมีทัศนคติไม่ยอมรับในแนวคิดของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ จึงทำให้กระบวนการในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีความล่าช้า ส่งผลให้การใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ เพื่อตรวจสอบการทำงานของรัฐไม่ได้ผล อีกปัญหาที่เกิดของตัวบุคคลอีกข้อหนึ่งก็คือ ผู้ใช้สิทธิตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ มักเป็นบุคคลในกลุ่มที่สนใจในเรื่องการใช้สิทธิด้านข้อมูลของคนอย่างจริงจังเท่านั้น ไม่ใช่ประชาชนทั่วไป เนื่องจากลักษณะนิสัยของคนไทยมักมีความพยายามที่จะรู้อย่างจริงจัง ดังตัวอย่างที่อธิบายปรากฏการณ์นี้ได้แก่ดังจะเห็นได้จาก

“พ.ร.บ.นี้หลักการดีแต่ปฏิบัติแย่ พ.ร.บ.ดีหรือไม่คืออย่างไรก็ตามต้องขึ้นอยู่กับตัวบุคคลด้วย เช่นผู้บริหารนโยบายบางคน การกระตุ้นในเรื่องนี้ไม่มี conservative มากมันก็ทำให้การทำงานช้าลง เช่น บางที่มีคนยื่นเรื่องแต่ปลัดฯ (สำนักนายกรัฐมนตรี) ไม่เห็นด้วย ก็สามารถตั้ง ผอ.ได้ มันไม่เป็นอิสระ ผมว่าคนที่ใช้ก็คนหน้าเดิมๆนี้แหละ เพราะพื้นฐานคนไทยส่วนใหญ่ ผมหมายถึงนิสัยมีความสนใจสั้น ไม่พยายามถึงที่ที่ต้องการรู้จนถึงที่สุด”

(สัมภาษณ์ อนุรักษ์ ทรัพย์เฮง ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชน 22 มีนาคม 2545)

“ตามหลักการของ พ.ร.บ.ลึกลงแล้ว ดูเหมือนง่ายที่จะขอ แต่ขอไม่ทัน ที่ว่าไม่ทันคือ ผมหมายความว่า ว่ากันตามหน้าที่ของนักข่าว watch dog มันเตือนประชาชนไม่ทัน”

(สัมภาษณ์ ก่อเขต จันทเลิศลักษณ์ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาหนังสือพิมพ์คมชัดลึก 28 มีนาคม

2545)

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถานการณ์การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน

ด้านสถานการณ์การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน มีความคิดเห็นแบ่งออกเป็นสองฝ่าย คือ ฝ่ายแรกยังคงเห็นว่า เจ้าหน้าที่รัฐมีทัศนคติในการปกปิดข้อมูลข่าวสารอยู่เหมือนเดิม ดังจะเห็นได้จาก

“เท่าที่พบมาเจ้าหน้าที่รัฐในศูนย์ข้อมูลไม่ตระหนักเนื่องด้วยระบบราชการ คือถ้าปิดได้ก็จะปิด”

(สัมภาษณ์ วรรณิกา วิริยะกุล บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ 23 มีนาคม 2545)

ส่วนฝ่ายหลังเห็นว่า มีการเปิดเผยข้อมูลที่มากขึ้น โดยเกิดของการที่เจ้าหน้าที่มีทัศนคติที่เปิดเผยข้อมูลมากขึ้นและเพราะสาเหตุของการที่ พ.ร.บ.ว่าด้วยชั้นความลับมีข้อจำกัดที่ลดลง ดังจะเห็นได้จาก

“สถานการณ์ตอนนี้ผมว่าเปิดกันมากขึ้น แหล่งข่าวระดับสูงมีทัศนคติมากขึ้น หมายความว่าเปิดเผยด้วยวาจามากขึ้น อย่างเช่น ให้มีการแถลงข่าว การให้ข่าว สัมภาษณ์ในสิ่งทีอาจเรียกว่าเป็นความลับมากขึ้น”

(สัมภาษณ์ ก่อเขต จันทเลิศลักษณ์ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาหนังสือพิมพ์คมชัดลึก 28 มีนาคม 2545)

“การมี พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑ ผมว่าไม่สำคัญมากนัก เพราะสถานการณ์ตอนนี้ อย่าง เช่น พ.ร.บ.ว่าด้วยชั้นความลับ หรือ รปก. 17 (ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของราชการ พ.ศ. 2544) ก็มีข้อจำกัดลดลง เดิมมีแค่ 4 ชั้นความลับ ตอนนี้เหลือแค่ 3 ชั้น ซึ่งก็ทำให้มีการเปิดเผยข้อมูลกันมากขึ้น อย่างที่บอกว่าการหาข่าวขึ้นอยู่กับ connection ส่วนตัวมากกว่า”

(สัมภาษณ์ อนุรักษ์ ทรัพย์เฮง ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชน 22 มีนาคม 2545)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัจจัยที่ทำให้พนักงานใช้/ไม่ใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

1. ปัญหาที่เกิดจากพนักงาน ได้แก่ นิัยส่วนตัวและความสามารถของพนักงาน โดยพนักงานที่ไม่มีความกระตือรือร้น มักจะมีพฤติกรรมที่นักรอข้อมูลมากกว่าที่จะออกหาข้อมูล ดังตัวอย่างที่อธิบายเรื่องนี้ได้แก่

“การร้องขอหรือใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ผมว่ามันขึ้นอยู่กับตัวพนักงานเองมากกว่าว่าเขาเข้าใจหรือสนใจเรื่องนั้นจริงๆหรือไม่”

(สัมภาษณ์ ก่อเขต จันทเลิศลักษณ์ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาหนังสือพิมพ์คมชัดลึก 28 มีนาคม 2545)

“บางครั้งขึ้นอยู่กับตัวคุณภาพของคนมากกว่า เพราะบางทีไปทำข่าวก็ต้องมีเวลาว่างบ้าง แต่บางคนก็พยายามหาประเด็นใหม่ๆบางคนก็อยู่เฉยๆ นักรอข่าวมากกว่า และนักข่าว 50 เปอร์เซ็นต์อาจไม่รู้จัก พ.ร.บ.นี้เลย นิัยส่วนตัวเกี่ยวมาก คนที่ขงก็จะชัก ขอยุ่ที่นั่นแหละ แต่บางคนไม่ขอได้แต่รอ เหมือนคนตาบอด ตัวนักข่าวคือด่านแรกที่จะทำให้คนๆนั้นเป็นนักข่าวที่ดีหรือไม่ นักข่าวต้องมีความทะเยอทะยาน ในขณะที่เดียวกันนักข่าวก็ต้องมีคุณภาพด้วย โดยธรรมชาติแล้วนักข่าวที่อยากทำงาน สิ่งอะไรมาก็ทำ คนที่เขาอยากสร้างผลงาน ถ้ามีประเด็นมาเสนอเขาก็เต็มใจถ้าเราเห็นว่าสามารถที่จะทำก็จะตามประเด็นต่อ”

(สัมภาษณ์ กรรณิกา วิริยะกุล บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ 23 มีนาคม 2545)

ด้านความสามารถของพนักงาน พบว่า นักข่าวที่มีความสามารถในการคิดประเด็นข่าวได้ และหากประเด็นข่าวนั้นมีความเหมาะสมที่จะนำไปขยายเป็นข่าวได้ก็ทำให้มีโอกาสที่จะใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ได้มากขึ้นตามไปด้วย ดังตัวอย่างที่อธิบายปรากฏการณ์นี้ได้แก่

“ปัจจัยที่ทำให้ใช้และไม่ใช้ พ.ร.บ. ผมว่ามันขึ้นอยู่กับนักข่าวว่าจะคิดประเด็นได้หรือไม่ แล้วประเด็นที่เราคิดนั้นควรจะต้องขอไหม บางครั้งแม้ บรรณาธิการจะบอกว่าให้ใช้สิทธิ แต่นักข่าวไม่ยอมขอ ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของนักข่าวด้วย”

(สัมภาษณ์ ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชน 28 มีนาคม 2545)

2. การใช้วิธีการในการหาข่าวอื่นๆที่สะดวกกว่าการใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ จากข้อจำกัดของกระบวนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ว่ามีความล่าช้าและมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ทำให้หนักข่าวส่วนใหญ่เห็นว่า การใช้วิธีการหาข่าวในรูปแบบอื่น เช่น การใช้สายสัมพันธ์ มีความสะดวกและบางครั้งได้ข้อมูลที่มีคุณภาพมากกว่าการใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ดังจะเห็นได้จาก

“การมี พ.ร.บ.ไม่สำคัญขึ้นอยู่กับ connection มากกว่า ข้อมูลบางอย่างเขาให้เราอ่านได้แต่อย่างอย่างก็บอกว่ามันขึ้นอยู่กับความเชื่อถือที่มีต่อกันเฉพาะบุคคล 2คนมากกว่า บางทีก็ใช้วิธีเอาข้อมูลใส่ซองแล้วนัดเจอกันข้างนอก ถ้ารอข้อมูลละก็นานจนคนหมดความอยากรู้ไปแล้ว มันก็ไม่ทันเหตุการณ์ ไม่มีประโยชน์”

(สัมภาษณ์ อนุรักษ์ ทรัพย์สง ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชน 22 มีนาคม 2545)

“การหาข่าวไม่ใช่ว่าจะดันไปทุกเรื่อง บางเรื่องถ้าถูกช่องทางก็จะได้ข้อมูลมากกว่า และลึกกว่ามากกว่าศูนย์ข้อมูลจะให้มา เพราะฉะนั้นจึงนิยมใช้ช่องทางอื่นที่ง่ายกว่า นักข่าวจะใช้ พ.ร.บ.ก็ต่อเมื่อไม่มีทางจะได้ข้อมูลด้วยวิธีการอื่นแล้ว”

(สัมภาษณ์ กรรณิกา วิริยะกุล บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ 23 มีนาคม 2545)

“พ.ร.บ.ก็ยังคงสำคัญอยู่ แต่ไม่ได้มีกฎว่าต้องขอนี้ไซ้ใหม่ แล้วข้อมูลก็ไม่จำเป็นต้องเป็นเอกสารแล้วถึงจะเป็นข่าว ถ้าใช้วิธีการอื่นได้ง่ายกว่าก็ใช้ ที่สำคัญมันขึ้นอยู่กับคน ใช้วิธีขอเอาจากคนที่รู้จักนั้นแหละง่ายกว่า คนที่รู้เราไปคุยกับเขาเองเลย ไม่จำเป็นต้องขอก็ได้ ตัวข้อมูลทั้งหมดข่าวเปิดแหล่งข่าวปิด ถ้าได้มาแล้วมันไม่มีปัญหา หากพิจารณาแล้วว่ามันน่าสนใจหรือเป็นเอกสารที่ไม่กระทบต่อความมั่นคงแล้วเขาก็จะให้เราเอง ไม่จำเป็นต้องยื่นขอ”

(สัมภาษณ์ ก่อเขต จันทเลิศลักษณ์ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาหนังสือพิมพ์คมชัดลึก 28 มีนาคม 2545)

3. นโยบายของหนังสือพิมพ์ พบว่ารูปแบบและเนื้อหาในการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับเป็นผลมาจากการกำหนดนโยบายของหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีผลต่อการใช้ประโยชน์ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ เช่น หนังสือพิมพ์ปริมาณที่เน้นการนำเสนอข่าวในรูปแบบเร้าอารมณ์มากกว่าการนำเสนอข่าวในเชิงนโยบาย ทำให้เกิดความจำเป็นในการใช้ข้อมูลของราชการที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีการใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ แตกต่างกันอย่างน้อยตามไปด้วย ดังจะเห็นได้จาก

“ผมว่าประเภทของหนังสือพิมพ์มีผลมากกว่า policy (นโยบายของหนังสือพิมพ์) ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดเนื้อหาข่าวถ้าจะขอประเด็นที่ขอก็คงจะขึ้นอยู่กับนโยบายในการนำเสนอข่าวของคม ชัด ลึกมากกว่า อย่างคม ชัด ลึก ก็คงทำเรื่องงูเห่าเพื่อให้หวงมากกว่าเพราะแนวหนังสือพิมพ์เป็นแบบของชาวบ้านเลยไม่อยากยุ่งกับเรื่องนโยบายของรัฐมากนักเพราะคิด concept หนังสือ แต่ถามว่าข่าวสารของรัฐสำคัญไหม ก็ขึ้นอยู่กับกรณี คือ เราไม่เน้นนำเสนอข่าวนโยบายแต่เน้นผลกระทบกับคนมากกว่า เน้นมุมที่แตกต่างกับกรุงเทพธุรกิจ แต่อย่างการเมืองบางเรื่องที่กระทบกับกลุ่มเป้าหมายต่างกับของเราก็ให้ความสำคัญรองลงมา คือ หนังสือพิมพ์ต้องเสนอข่าวตามประเภทกับผู้อ่านของตัวเองเป็นสำคัญ”

(สัมภาษณ์ ก่อเขต จันทเลิศลักษณ์ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาหนังสือพิมพ์คมชัดลึก 28 มีนาคม 2545)

ส่วนนโยบายของหนังสือพิมพ์ด้านการแข่งขันกับสื่อหนังสือพิมพ์ด้วยกันและสื่ออื่น ทำให้หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับต้องสร้างความแตกต่างในการนำเสนอข่าวของตน เช่น การเน้นการนำเสนอข้อมูลในเชิงลึก ซึ่งส่งผลให้มีการใช้ประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ที่มากขึ้นแตกต่างกันไปตามแต่ละฉบับ ดังจะเห็นได้จาก

“นโยบายองค์กรก็มีส่วนว่าจะนำเสนอข่าวนั้นหรือไม่ เช่น ข่าวที่ทำแล้วเดี๋ยวนั้นก็จะไม่ทำ ด้านคู่แข่งของหนังสือพิมพ์เช่น มติชน ประชาชาติธุรกิจ ถ้าเขาใช้ มันทำให้เราต้อง active ด้วยว่าถ้าเราไม่ขอ เราก็ต้องตกขบวนนะ แล้วก็ขึ้นอยู่กับนโยบายของหนังสือพิมพ์ด้วยว่าจะเล่นข่าวประเภทไหนมากกว่า ข่าวที่จะทำต้องแตกต่าง ต้องให้ลึกกว่า ไม่อย่างนั้นจะแข่งไม่ได้ ข้อนี้เกี่ยวข้องกับโดยตรงและสำคัญมากทั้งในตอนี้และในอนาคต เพราะสถานการณ์ตอนนี้ทั้งสื่อโทรทัศน์วิทยุ ที่เสนอข่าวอย่างรวดเร็ว เพราะฉะนั้น ข้อมูลจึงสำคัญมากที่จะต้องเสนอในเชิงลึก แต่อาจจะใช้แหล่งข่าวอื่นด้วยเพื่อนำเสนอข้อมูลเชิงลึก”

(สัมภาษณ์ วรรณิกา วิริยะกุล บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ 23 มีนาคม 2545)

4. ด้านคุณค่าข่าว ประเด็นหลักที่ส่งผลต่อการใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ คือ ความมีผลกระทบต่อประชาชนซึ่งจะเห็นได้จากความคิดเห็นดังนี้

“ด้านคุณค่าข่าว ให้ความมีผลกระทบต่อประชาชน 90.5% มีผลต่อการใช้ พ.ร.บ. อีก 10% คือความต่อเนื่องของข่าวอื่น นอกนั้นก็เป็นการสนใจส่วนตัว ขอเพื่อรู้ไว้เฉยๆหรือรู้ไว้เก็บไว้เพื่อวันข้างหน้า ที่เหลืออาจเป็นการนำข้อมูลไว้เพื่อสูในทางคดี ในกรณีขึ้นศาลหรือโดยฟ้อง”

(สัมภาษณ์ วรรณิกา วิริยะกุล บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ 23 มีนาคม 2545)

5. สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงกับประชาสัมพันธ์และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการซึ่งพบว่าประสิทธิภาพในการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถส่งผลกระทบต่อ เวลาและประสิทธิภาพในการเปิดเผยข้อมูลอันมีผลต่อ ความรู้ ทักษะและการใช้ประโยชน์จาก พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯของนักข่าวด้วยดังจะเห็นได้จาก

“หน่วยงานรัฐไม่ได้เผยแพร่เท่าที่ควร ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าส่งเสริมแต่ไม่ทำแรกๆตอนที่ได้ ผอ.สุรสีห์ก็ประชาสัมพันธ์ดี แต่ตอนนี้ไม่ทำ”

(สัมภาษณ์ วรรณิกา วิริยะกุล บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ 23 มีนาคม 2545)

“สถานการณ์ปัจจุบันนี้ สขร.(สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ) เปรียบเสมือนหน่วยงานกาฝากที่ไม่มีใครสนใจ บุคลากรไม่เพียงพอ ผู้บริหารไม่เอาใจใส่ทั้งข้าราชการประจำและนโยบายการเมืองก็อ่อนแอ ข้าราชการบอกว่าชี้แจงทะเลาะกับหน่วยงานอื่น ซึ่งมันส่งผลให้ประสิทธิภาพลดลง”

(สัมภาษณ์ ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชน 28 มีนาคม 2545)

“สขร. เขาทำเต็มที่ได้เท่านี้ มีงบประมาณจำกัดเพราะเป็นหน่วยงานภายใต้สำนักปลัดฯ บุคลากรน้อยเท่าที่เห็นคณะกรรมการมีน้อย 4-5 น้อยเกินไป/แก่ ชำนาญมากกว่าจะสอบสวนสรุปกว่าจะเปิดเผยนานมาก อยากให้มีคณะกรรมการเล็กๆ แต่หลายคณะ และสามารถเป็นผู้กลั่นกรองเรื่องราวเรื่องนี้เปิดเผยได้เลย หน่วยงานพ.ร.บ. (สขร.) ถ้ายังสังกัดในหน่วยงานหลัก (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) มันไม่สามารถสั่งการได้จริง

(สัมภาษณ์ อนรรักษ์ ทรัพย์เฮง ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชน 22 มีนาคม 2545)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ด้านการนำไปใช้ พบว่า เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ แล้ว จะพบว่า พ.ร.บ. ฉบับนี้มีประโยชน์มากสำหรับผู้ที่มีอาชีพทำงานเพื่อสังคมในสาขาอื่นด้วย เช่น นักการเมือง นักข่าว เนื่องจากคนทั้งสองกลุ่มมีบทบาทในการทำงานที่สามารถใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ในการใช้ตรวจสอบหน่วยงานของรัฐและเพื่อการเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยจะเห็นได้จาก

“กฎหมายนี้มีประโยชน์มากสำหรับนักให้ข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับ ส.ส. (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) ต้องใช้ตรงนี้ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เพราะสื่อมวลชนต้องเป็น watch dog เป็นตัวแทนประชาชน เพราะประชาชนยังคงไม่ตื่นตัว และคิดว่ารัฐจะไม่ใช้ที่จะต้องไปนั่งสืบสวนสอบสวน เพราะฉะนั้น สื่อมวลชน และสส. นักการเมืองนั้นแหละควรจะใช้เพื่อประโยชน์ของประชาชนเต็มที่ ใช้ตรวจสอบอำนาจรัฐแล้วทำให้มันโปร่งใส”

(สัมภาษณ์ วรรณิกา วิริยะกุล บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ 23 มีนาคม 2545)

โดยสรุปแล้ว ด้านปัจจัยที่ทำให้นักข่าวไม่ใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ คือ การที่เนื้อหาและกระบวนการในการบังคับใช้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ ไม่มีประสิทธิภาพอย่างเพียงพอ ดังจะเห็นได้จาก ประสิทธิภาพการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่ล่าช้า คณะกรรมการพิจารณาข้อมูลข่าวสารที่มีไม่เพียงพอ ทศนคติในการปกปิดข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้ให้ข้อมูล และประสิทธิภาพของข้อมูลที่ยังไม่สามารถตอบสนองต่อการใช้ข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างที่นักข่าวต้องการ และปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวนักข่าวเอง เช่น นโยบายองค์กรข่าว ความรู้นิสัยส่วนตัวของนักข่าวก็ยังคงไม่สอดคล้องกับแนวทางในการปฏิบัติและกระบวนการในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารกำหนดไว้ได้

ด้านความคิดเห็นจากผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นตรงกันว่า พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ คืออาวุธที่มีประสิทธิภาพสำหรับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่ในขณะเดียวกันก็มีความเห็นสอดคล้องกับผลจากแบบสอบถามในส่วนของประสิทธิภาพในการบังคับใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ และปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวนักข่าวเองว่า การใช้ประโยชน์จาก พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารตามขั้นตอนหรือกระบวนการทางกฎหมายมักก่อให้เกิดความยุ่งยากในการทำงานและไม่สอดคล้องกับปัจจัยการทำงานของนักข่าวด้านเวลาที่ต้องนำเสนอข่าวอย่างรวดเร็ว ว่องไว อีกทั้งยังเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่ผู้ให้ข้อมูล ดังนั้น การใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของนักข่าวจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อนักข่าวใช้ช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลประเภทอื่น เช่น การหาข่าวจากผู้ให้ข้อมูลในระดับสูง หรือ การใช้สายสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ในระดับล่างส่วนตัวไม่ได้แล้ว